

UDHËZIM
Nr. 9, datë 14.4.2022

PËR AKTIVITETIN E AUTOSHKOLLAVE

Në mbështetje të nenit 102 të Kushtetutës, neneve 119, 120 dhe 121, të ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe neneve 310, 311 dhe 313, të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 153, datë 7.4.2000, “Për miratimin e Rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë

UDHËZON:

Neni 1
Qëllimi

Udhëzimi ka si qëllim të rregullojë veprimtarinë e autoshkollave si subjekte të përgatitjes së drejtuesve të mjeteve, pajisjen e kandidatëve me lejedrejtimi, kualifikimin e instruktorëve të autoshkollave dhe kualifikimin e specialistëve të Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimeve të Transportit Rrugor (DPSHTRRR), pajisjen me certifikata dhe dëshmi të aftësisë profesionale, rifitimin e lejes së drejtimit nga humbja e plotë e pikëve.

PJESA I
AKTIVITETI I AUTOSHKOLLAVE PËR PËRGATITJEN E KANDIDATËVE PËR
DREJTUES MJETI DHE PAJISJEN E TYRE ME LEJEDREJTIMI

Neni 2
Kushtet e veprimtarisë

1. Subjektet autoshkollë, për t’u pajisur me licencë, duhet të plotësojnë kriteret teknike dhe profesionale të përcaktuara në nenin 121, të ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar; në nenin 313 të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 153, datë 7.4.2000, “Për miratimin e rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, si dhe përcaktimeve në këtë udhëzim.

2. Autoshkollat zhvillojnë veprimtarinë mësimore, edukuese dhe instruktuese, për formimin e drejtuesve të mjeteve me motor, sipas përcaktimeve të licencës.

3. Organizimi i burimeve teknike të autoshkollës, brenda një territori të caktuar, dhe hapja e autoshkollave të reja në rang bashkie apo qarku, sipas numrit të popullsisë, përcaktohen nga DPSHTRR-ja në marrëveshje me grupet e interesit, përfaqësues të autoshkollave.

Neni 3
Ambientet e autoshkollës

1. Autoshkolla duhet të ketë:

a) një klasë me ambient të mjaftueshëm dhe funksional, me sipërfaqe jo më pak se 30 m², me kapacitet jo më pak se 20 vende, të ndarë nga ambientet e tjera;

b) klasën me ndriçim dhe ventilim të mjaftueshëm, si dhe me pajisjet e nevojshme për mbrojtjen nga zjarri (MNZ);

c) një ambient hidrosanitar, sipas rregullave në fuqi dhe me ujë të vazhdueshëm, brenda ambientit të autoshkollës;

c) sipërfaqet e të gjitha ambienteve (klasa, ambienti hidrosanitar etj.) jo më pak se 35 m².

2. Kriteret e sipërfaqeve të ambienteve të përcaktuara në këtë nen, do të zbatohen vetëm për autoshkollat që do të licencohen pas hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi, si dhe për autoshkollat që transferojnë selinë e veprimtarisë së tyre.

3. Një autoshkollë e licencuar, të përdorë si seli veprimtarie vetëm një ambient (klasë), që detyrimisht plotëson kërkesat e sipërcituara.

Neni 4 **Pajisjet mësimore**

1. Pajisjet e klasës së mësimdhënies, minimalisht, duhet të përfshijnë:

- a) një tavolinë për mësuesin e teorisë;
- b) një tabelë shkrimi, prej dërrase ose xhami, me përmasa minimale 1.1 m x 0.8 m;
- c) tavolina dhe ndenjësë të përshtatshme të vendosura në distancë të përshtatshme;
- ç) të paktën 10 kompjutera për kandidatët për prova testimi;
- d) pajisje multimediale, të përshtatshme për mësimdhënie.

Neni 5 **Materialet didaktike për mësimet e teorisë**

1. Materialet didaktike për mësimin e teorisë përfshijnë:

- a) një seri tabelash me sinjalet rrugore (sinjalet vertikale, sinjalet horizontale sinjalet e ndritshme dhe sinjalet e policëve të trafikut);
- b) tabela mbi sjelljen në rast aksidentesh, si dhe qëndrimi e masat që duhen marrë në këto raste;
- c) maket elektrik i ndriçuar, për motor dhe automjet;
- ç) një vend të përshtatshëm ku të vendoset një sedilje me rripa sigurimi dhe kaska mbrojtëse që shërbejnë për të treguar funksionimin e tyre;
- d) një vend të përshtatshëm ku të vendosen pajisje që shërbejnë për zvogëlimin e ndotjes mjedisore;
- dh) një vend të përshtatshëm ku të vendoset kutia e ndihmës së shpejtë;
- e) tabela të përshtatshme për njohjen e mallrave dhe të ngarkesave të rrezikshme;
- f) maket automjeti ku të tregohen sistemet kryesore të motorit (sistemi i ftohjes, i lubrifikimit, i ndezjes, i ushqimit), sistemi i drejtimit, sistemi i frenimit, amortizatorët dhe struktura e karrocierisë. Për rastet kur maketi është i pakompletuar me sistemet dhe elementet e mësipërme, atëherë këto duhet të tregohen me tabela;
- g) tabela shpjeguese për lidhjen e rimorkiove dhe pjesët e frenimit të rimorkiove.

2. Materiali didaktik i përmendur në pikën 1, germa “b”, “c”, “d”, “dh”, “e”, “f” dhe “g”, mund të zëvendësohet me pajisje audiovizive ose multimediale të përshtatshme, të miratuara nga DPSHTRR-ja.

Neni 6 **Mjetet për ushtrimin e praktikës**

1. Mjetet për ushtrimin e praktikës përfshijnë mjetet e nevojshme për pajisjen me lejedrejtimi të kategorisë “AM”, “A1”, “A2”, “A”, “B1”, “B”, “BE”, “C1”, “C1E”, “C”, “CE”, “D1”, “D1E”, “D” dhe “DE”, dhe duhet të plotësojnë kushtet, si më poshtë:

a) **Për kategorinë “AM”**, mjete me dy rrota, cilindrata e motorit (kur flitet për motor me djegie të brendshme) të mos i kalojë 50 cm³ dhe me shpejtësi maksimale të projektuar (për çdo lloj sistemi motorik) jo më të madhe se 45 km/orë, fuqia maksimale nuk është më shumë se 4 kw, në rastin e një motori elektrik, mjete me tri rrota, cilindrata e motorit (kur flitet për motor me djegie të brendshme) të mos i kalojë 50 cm³ dhe me shpejtësi maksimale të projektuar (për

çdo lloj sistemi motorik) jo më të madhe se 45 km/orë (rendimenti maksimal neto i fuqisë nuk është më shumë se 4 kw, në rastin e motorëve të tjerë me djegie të brendshme ose fuqia maksimale e vazhdueshme nuk është më shumë se 4 kw në rastin e një motori elektrik), si dhe mjete të lehta me katër rrota, masa e pangarkuar e të cilave nuk është më shumë se 350 kg, pa përfshirë masën e baterive në rastin e mjeteve elektrike, me shpejtësi maksimale të projektuar jo më të madhe se 45 km/orë dhe cilindrata e motorit të mos i kalojë 50 cm³ dhe rendimenti maksimal neto nuk është më shumë se 4 kw, në rastin e motorëve të tjerë me djegie të brendshme ose fuqia maksimale e vazhdueshme e të cilëve nuk është më shumë se 4 kw, në rastin e një motori elektrik.

b) **Për kategorinë “A1”**, motomjet pa kosh, nëse është me motor me djegie të brendshme, me cilindrata të motorit të paktën 120 cm³ dhe i aftë të zhvillojë një shpejtësi të paktën 90 km/h.

c) **Për kategorinë “A2”**, motomjet pa kosh, nëse është me motor me djegie të brendshme, cilindrata e motorit është të paktën prej 250 cm³ dhe me një fuqi motori prej të paktën 25 kw.

c) **Për kategorinë “A”**, motomjet pa kosh, nëse është me motor me djegie të brendshme, me cilindrata të motorit të paktën 600 cm³ dhe me një fuqi motori të paktën 40 kw.

d) **Për kategorinë “B1”**, motomjet me katër rrota, që arrijnë të paktën 60 km/orë dhe i pajisur me marsh ingranimi të lëvizjes prapa.

dh) **Për kategorinë “B”**, automjet me katër rrota, i kategorisë “B”, i aftë të arrijë shpejtësinë të paktën prej 100 km/orë.

Për përgatitjen dhe kontrollin e aftësive drejtuese dhe të sjelljes, për pajisjen me lejedrejtimin të veçantë të kategorisë “B”, për personat me aftësi fizike të kufizuara, me miratimin e DPSHTRR-së, dhe në përputhje me përcaktimet e raportit mjekësor përkatës, mund të përdoren automjete të përshtatura, në pronësi të tyre ose të palëve të treta, që i autorizojnë ata t'i përdorin, pa detyrimin e komandave të dyfishta.

e) **Për kategorinë “BE”**, kombinim i një automjeti të kategorisë “B” dhe i një rimorkioje, me masë maksimale të autorizuar prej të paktën 1000 kg, me kapacitet shpejtësie prej të paktën 100 km/orë, që nuk përfshihet në kategorinë “B”; pjesa e ngarkesës së rimorkios do të përbëhet nga një trup i mbyllur, i cili është, të paktën, aq i gjerë dhe i lartë sa mjeti motorik; trupi i mbyllur mundet, gjithashtu, të jetë pak më i ngushtë se sa mjeti motorik, duke u siguruar që pamja nga prapa është e mundur vetëm nga përdorimi i pasqyrave të jashtme, me pamje nga prapa, të mjetit motorik; rimorkioja gjatë provës, duhet të jetë me një masë të përgjithshme minimale reale prej 800 kg.

f) **Për kategorinë “C1”**, një mjet i kategorisë “C1”, me një masë maksimale të autorizuar prej të paktën 4 000 kg, me një gjatësi prej të paktën 5 m dhe duhet të arrijë shpejtësinë prej të paktën 80 km/orë; i pajisur me frena kundër bllokimit (ABS) dhe me pajisje regjistruese (tahograf), siç është përcaktuar nga legjislacioni në fuqi; karrocëria duhet të jetë në formën e një trupi të mbyllur, i cili është të paktën aq i gjerë dhe i lartë sa kabina.

g) **Për kategorinë “C1E”**, një kombinim i përbërë nga një mjet i kategorisë “C1” dhe një rimorkio, me një masë maksimale të autorizuar prej të paktën 1 250 kg; ky kombinim duhet të jetë të paktën 8 m i gjatë, dhe që arrijnë shpejtësinë prej të paktën 80 km/orë; karrocëria duhet të jetë në formën e një trupi të mbyllur, i cili është të paktën aq i gjerë dhe i lartë sa kabina; karrocëria mundet, gjithashtu, të jetë pak më e ngushtë se kabina, duke u siguruar që pamja nga prapa është e mundur vetëm nga përdorimi i pasqyrave të jashtme, me pamje nga prapa, të mjetit motorik; rimorkioja, gjatë provës duhet të jetë me një masë të përgjithshme minimale reale prej 800 kg.

gj) **Për kategorinë “C”**, një mjet i kategorisë “C”, me një masë maksimale të autorizuar prej të paktën 12 000 kg, me një gjatësi prej të paktën 8 m, me një gjerësi prej të paktën 2,40 m dhe një kapacitet shpejtësie prej të paktën 80 km/orë, i pajisur me: frena kundër bllokimit (ABS), me një kuti shpejtësie manuale të paktën me tetë raporte të plota transmisioni të lëvizjes përpara dhe një për lëvizjen prapa, aparatin e regjistrimit (tahograf), siç është përcaktuar nga

legjislacioni në fuqi dhe karrocieri të përshtatur në formën e një trupi të mbyllur, me gjerësi dhe lartësi të paktën sa gjerësia dhe lartësia e kabinës së tij; automjeti, gjatë provës, duhet të ketë një masë të përgjithshme minimale reale prej 10 000 kg.

h) **Për kategorinë “CE”**, mjet i artikuluar ose një kombinim i mjetit të provës së kategorisë “C” dhe një rimorkio me gjatësi të paktën 7,5 m; si mjet i artikuluar dhe i kombinuar duhet të ketë një masë maksimale të autorizuar prej të paktën 20 000 kg, një gjatësi prej të paktën 14 m dhe një gjerësi prej të paktën 2,40 m dhe duhet të arrijë shpejtësinë prej të paktën 80 km/orë, e pajisur me frena kundër bllokimit, e pajisur me një kuti shpejtësie manuale dhe me pajisje regjistruese, siç është përcaktuar nga legjislacioni në fuqi; karrociera duhet të jetë në formën e një trupi të mbyllur, i cili është të paktën aq i gjerë dhe i lartë sa kabina; si mjeti me rimorkio, edhe ai i kombinuari, gjatë provës, duhet të jenë me një masë të përgjithshme minimale reale prej 15 000 kg.

i) **Për kategorinë “D1”**, një mjet i kategorisë “D1”, me një masë maksimale të autorizuar prej të paktën 4 000 kg, me një gjatësi prej të paktën 5 m, dhe që arrin shpejtësinë prej të paktën 80 km/h; i pajisur me frena kundër bllokimit dhe me pajisje regjistruese, siç është përcaktuar nga legjislacioni në fuqi.

j) **Për kategorinë “D1E”**, një kombinim i një mjeti të kategorisë “D1” dhe një rimorkioje, me një masë maksimale të autorizuar prej të paktën 1 250 kg, dhe që arrin shpejtësinë prej të paktën 80 km/orë; karrociera duhet të jetë në formën e një trupi të mbyllur, i cili është të paktën 2 m i gjerë dhe 2 m i lartë; rimorkioja, gjatë provës, duhet të jetë me një masë të përgjithshme minimale reale prej 800 kg.

k) **Për kategorinë “D”**, një mjet i kategorisë “D”, me një gjatësi prej të paktën 10 m, një gjerësi prej të paktën 2,40 m dhe që arrin një shpejtësi prej të paktën 80 km/orë; i pajisur me frena kundër bllokimit dhe me pajisje regjistruese, siç është përcaktuar në legjislacionin në fuqi.

l) **Për kategorinë “DE”**, një kombinim i përbërë nga një mjet i kategorisë “D” dhe një rimorkio me një masë maksimale të autorizuar prej të paktën 1 250 kg, një gjatësi prej të paktën 2,40 m, dhe që arrin një shpejtësi prej të paktën 80 km/orë; karrociera duhet të jetë në formën e një trupi të mbyllur, i cili është të paktën 2 m i gjerë dhe 2 m i lartë; rimorkioja, gjatë provës, duhet të jetë me një masë të përgjithshme minimale reale prej 800 kg.

2. Për rastet kur kandidati kërkon të pajiset me lejedrejtimi, me kuti shpejtësie automatike, mjeti për ushtrimin e praktikës duhet të jetë me kuti shpejtësie automatike.

3. Mjetet rrugore mësimore, me kuti shpejtësie manuale, përveç atyre të kategorisë “A1”, “A2” dhe “A”, duhet të jenë të pajisura me pedale të dyfishta (gaz, friksion, frena), ndërsa mjetet rrugore mësimore me kuti shpejtësie automatike, përveç atyre të kategorisë “A1”, “A2” dhe “A”, duhet të jenë të pajisura me pedale të dyfishta për gaz dhe frena. Pedalet e dyfishta dhe hapësira ndërmjet instruktorit dhe drejtuesit të mjetit duhet të jenë të përshtatshme, me qëllim që të mundësojnë ndërhyrjet e instruktorit në drejtimin e mjetit rrugor. Mjetet rrugore mësimore duhet të jenë me pamje të jashtme të rregullt dhe në gjendje të mirë teknike.

4. Mjetet për ushtrimin e praktikës janë pronë e autoshkollës ose, sipas marrëdhënieve të pronësisë të përcaktuara në pikën 2, të nenit 92, të ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe të miratuara me autorizim të veçantë nga Drejtoria Rajonale e Shërbimeve të Transportit Rrugor (DRSHTRR).

5. Autoshkolla mund të ketë edhe mjete të përshtatshme për marrjen e lejedrejtitimit të kategorisë “B” me kodin e harmonizuar 96.

6. Mjetet duhet të jenë të pajisura me shenjën dalluese “AUTOSHKOLLA”, sipas nenit 312 të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 153, datë 7.4.2000, “Për miratimin e rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar. Në pjesët anësore të mjetit të shkruhen fjalët: autoshkolla dhe emri i subjektit, sipas përcaktimit të nenit 56, pika 3, germa “c” dhe “ç”, të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 153, datë 7.4.2000, “Për miratimin e rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

Përmasa dhe lloji i shkrimit janë sipas figurës IV.1 dhe figurës IV.2, neni 312 të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 153, datë 7.4.2000, “Për miratimin e rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

7. Çdo ndryshim destinacioni dhe pronësie të mjetit autoshkollë, të pasqyrohet menjëherë në sistemin informatik në sektorin përgjegjës të autoshkollave të DPSHTRR-së.

8. Moshë e mjeteve të autoshkollave, që licencohen pas hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi, përcaktohen nga DPSHTRR-ja në marrëveshje me grupet e interesit, përfaqësuese të autoshkollave.

9. Mjetet, sipas pikës 4, përdoren për ushtrimin e praktikës vetëm nga një autoshkollë e licencuar.

Neni 7

Dokumentet që administrohen nga autoshkolla

1. Dokumentet që administrohen nga autoshkolla janë:

- a) licenca e veprimtarisë për autoshkollë, të marrë nga Qendra Kombëtare Biznesit (QKB);
- b) dokumenti i identifikimit të titullarit të licencës dhe i drejtuesit teknik;
- c) rregullorja për funksionimin e autoshkollës ku janë përcaktuar:
 - orari ditor dhe ditët e veprimtarisë;
 - orët e zhvillimit të seancave të teorisë dhe të praktikës;
 - detyrat dhe të drejtat e personelit;
 - detyrat dhe të drejtat e kandidatit;
 - kushtet e marrëveshjes me kandidatin dhe përcaktimi i tarifave të shërbimit;
- ç) autorizim mjeti për ushtrim praktike dhe marrje në prova, të lëshuar nga DRSHTTR-ja;
- d) dëshmitë e aftësive profesionale për mësuesit e teorisë dhe të instruktorit të praktikës dhe dokumentet e identifikimit të tyre;
- dh) autorizim për instruktorin e praktikës të lëshuar nga DRSHTTR-ja;
- e) kontratat e punësimit (të lidhur midis titullarit të licencës dhe personelit);
- f) leja e përgatitjes teorike dhe autorizimi i praktikës të kandidatit, sipas modeleve të hartuara nga DPSHTRR-ja;
- g) regjistri i kandidatëve për drejtues mjeti (amza), sipas modelit të hartuar nga DPSHTRR-ja;
- gj) regjistri i zhvillimit të mësimit të teorisë, sipas modelit të hartuar nga DPSHTRR-ja. Regjistri plotësohet nga mësuesi i teorisë;
- h) regjistri i zhvillimit të mësimit të praktikës sipas modelit të hartuar nga DPSHTRR-ja. Regjistri plotësohet nga instruktori i praktikës;
- i) dokumentet ligjore të pronësisë ose të marrjes me qira të ambientit të autoshkollës shoqëruar me planimetrinë e klasës, pjesë e dokumentacionit ligjor të pronësisë;
- j) dokumentet ligjore të mjeteve (lejeqarkullimi, siguracioni, kontrolli teknik);
- k) kontrata e lidhur ndërmjet titullarit të autoshkollës dhe kandidatit, ku përcaktohen të drejtat dhe detyrat e secilës palë.

2. Kandidati ka të drejtë të anulojë kontratën, në rast se autoshkolla nuk e pajis atë me leje për kursin e teorisë apo me autorizimin për ushtrimin e praktikës, brenda 10 ditëve, nga data e kërkesës ose nga data e fitimit të provimit të teorisë.

3. Në rastin e zgjidhjes të kontratës me autoshkollën apo me kërkesën e njëres prej palëve, kandidati mund të regjistrohet në një autoshkollë tjetër.

Neni 8

Regjistrimi i autoshkollës në DRSHTTR

1. Me dorëzimin e dokumenteve nga autoshkolla, DRSHTRR-ja i përcjell për kompetencë DPSHTRR-së, e cila bën verifikimin nëse autoshkolla plotëson kriteret teknike dhe profesionale për të ushtruar veprimtarinë sipas përcaktimeve të licencës.

2. Komisioni i ngritur me urdhër të drejtorit të përgjithshëm të DPSHTRR-së, bën verifikimin në autoshkolla brenda 30 ditëve.

3. Në përfundim, komisioni harton procesverbalin e verifikimit, ku përcaktohet plotësimi i kriterëve teknike dhe profesionale dhe bën regjistrimin pas vendimit miratues të drejtorit të përgjithshëm. Në qoftë se autoshkolla nuk plotëson kriteret teknike dhe profesionale, sipas licencës për një ose disa kategori, atëherë këto kategori nuk regjistrohen në sistemin e të dhënave të autoshkollave të DPSHTRR-së.

Neni 9

Vendndodhja dhe transferimi

1. Autoshkolla duhet të afishojë në selinë e saj në pjesën ballore emrin, ditët dhe orët e punës për mësimet teorike dhe praktike.

2. Ndryshimi i vendndodhjes së autoshkollës bëhet duke paraqitur kërkesë me shkrim pranë QKB-së dhe DPSHTRR-së, 30 ditë përpara se të bëhet transferimi, në përputhje me legjislacionin përkatës të licencimeve. Ndryshimi i vendndodhjes së autoshkollës, bëhet sipas ndryshimeve që bëhen në licencën e zhvillimit të veprimtarisë nga QKB-ja dhe vendimit miratues të drejtorit të përgjithshëm të DPSHTRR-së.

3. Titullari ose drejtuesi teknik i autoshkollës duhet të informojë DRSHTRR-në për çdo ndryshim të vendndodhjes të autoshkollës.

Neni 10

Drejtuesi teknik, mësuesit e teorisë dhe instruktorët e praktikës

1. Për ushtrimin e veprimtarisë së saj autoshkolla duhet të ketë:

- a) të paktën një mësues për përgatitjen teorike, i cili është drejtuesi teknik i autoshkollës;
- b) të paktën një instruktor për ushtrimin e praktikës;
- c) kur autoshkolla ka më shumë se një mësues teorie, drejtuesi ligjor, emëron njërin prej tyre për të kryer detyrën e drejtuesit teknik.

2. Drejtuesi teknik është përgjegjës për licencimin dhe aftësitë profesionale të personelit, për administrimin e aktivitetit të përcaktuar në aktet në zbatim, kushtet e zhvillimit të mësimit teorik, mjediset dhe pajisjet didaktike, që mundësojnë zhvillimin normal të tij, dokumentacionin dhe gjendjen teknike të mjeteve rugore të autoshkollës, sipas normave ligjore në fuqi, monitorimin e seancave të zhvillimit të mësimit teorik dhe praktik, respektimin e udhëzimeve, rregulloreve apo urdhrave të nxjerrë nga ministria përgjegjëse, në zbatim të ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, si dhe monitoron performancën e personelit mësues, duke garantuar që mësimi të zhvillohet në mënyrë efektive.

3. Mësuesi i teorisë duhet të jetë i diplomuar inxhinier mekanik (profili mekanik). Mësuesi i teorisë në një autoshkollë, përgatit dhe kandidatë që kërkojnë të pajisen me “CAP” dhe me “DAP”, por jo më shumë se 6 orë mësim në ditë.

4. Mësuesi i teorisë duhet të jetë i pajisur me dëshmi të aftësisë profesionale.

5. Instruktori i praktikës duhet të plotësojë kërkesat e pikës 2, të nenit 120, të Kodit Rrugor, dhe të ketë të paktën diplomë të arsimit të mesëm.

6. Instruktori i praktikës, duhet të jetë i pajisur me dëshmi të aftësisë profesionale për lejedrejtimi, dhe kur përgatit kandidatë për “CAP”, të ketë edhe certifikatën e aftësimi profesional “CAP”, në varësi të kandidatëve që përgatit.

7. Mësuesit e teorisë dhe instruktorët e praktikës duhet të jenë të punësuar vetëm në një autoshtollë.

Neni 11

Regjistrimi i kandidatëve për lejedrejtimi

Regjistrimi i personave të interesuar për t'u pajisur me lejedrejtimi bëhet në autoshtollë.

Para lëshimit të lejes apo autorizimit bëhet pagesa përkatëse, sipas kategorisë së lejedrejtimit. Pagesa mund të bëhet në një bankë të nivelit të dytë ose në zyrat përkatëse të DRSHTRR-së.

Tarifat e pagesës duhet të jenë sipas dakordësisë ndërmjet subjekteve që organizojnë autoshtollat (grupet e interesit), Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimeve të Transportit Rrugor.

Mandatpagesa për përgatitjen e drejtuesve të mjeteve rrugore me motor depozitohet në dosjen e kandidatit për leje drejtimi.

Datë regjistrimi është data e pajisjes me leje për përgatitjen e njohurive teorike ose me autorizim për përgatitjen e aftësive drejtuese e të sjelljes.

1. Regjistrimi i kandidatit për zhvillimin e kursit të teorisë

Zyra përkatëse e DRSHTRR-së, pas dorëzimit të dokumenteve të përcaktuara në nenin 311 të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 153, datë 7.4.2000, "Për miratimin e rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar, miraton regjistrimin e kandidatit në kursin e përgatitjes teorike, pasi shqyrton plotësimin e kriterëve, si më poshtë:

- Për kandidatin

a) të plotësojë kërkesat e moshës minimale dhe maksimale, në varësi të kategorisë së lejedrejtimit, siç përcaktohet në dispozitat e ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, "Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar, dhe lidhjen 1 të këtij udhëzimi, për moshën maksimale;

b) të mos ketë vendim të autoriteteve kompetente, për ndalim pajisje të kandidatit me lejedrejtimi;

c) të jetë i pajisur me kategorinë e duhur të lejedrejtimit, që mundëson kalimin në kategorinë e lejedrejtimit, që kërkohet siç parashikohet në lidhjen 2 të këtij udhëzimi;

ç) të mos jetë në proces përgatitjeje teorike për kategori tjetër;

d) të mos jetë në proces përgatitjeje praktike për asnjë kategori tjetër, përveç kategorisë "AM", "A1", "A2" dhe "A";

dh) të ketë minimalisht një pikë nga gjendja e pikëve, si dhe të mos ketë lejedrejtimi të hequr.

- Për autoshtollën

a) të ketë licencë të vlefshme për kategorinë që kërkohet;

b) të ketë drejtues teknik me kontratë pune të vlefshme (data e përfundimit të kontratës të jetë më e vonshme se data kur bëhet regjistrimi);

c) të ketë mësues teorie (mësuesi i teorisë mund të jetë njëkohësisht dhe drejtues teknik), si dhe të jetë:

- i punësuar me kontratë pune të vlefshme (data e përfundimit të kontratës të jetë më e vonshme se data kur bëhet regjistrimi);

- me dëshmi aftësie profesionale, të vlefshme.

Në rast se kontrata e punës përfundon brenda periudhës së zhvillimit të kursit të teorisë, autoshtollë duhet të marrë masat e duhura për mosndërprerje të procesit mësimor.

Këto kushte duhet të jenë të vlefshme për çdo ditë përgatitje të kandidatit.

Për çdo ndryshim, përfaqësuesi ligjor i autoshtollës duhet të njoftojë me shkrim DRSHTRR-në për marrjen e masave të nevojshme.

Në përfundim të këtij miratimi DRSHTRR-ja lëshon leje për përgatitjen e njohurive teorike të vlefshme për provën e teorisë për 6 muaj nga data e lëshimit të saj.

2. Regjistrimi i kandidatit për zhvillimin e kursit të praktikës

DRSHTRR-ja lëshon autorizimin e praktikës së kandidatit, me kërkesë të autoshkollës, nëse kandidati është shpallur fitues i provimit të teorisë ose kur shtrirja e kategorisë bëhet pa provimin e teorisë. Kërkesa mund të bëhet me shkrim ose në rrugë elektronike.

Autorizimi lëshohet pasi shqyrtohet plotësimi i kriterëve si më poshtë.

- Për kandidatin:

a) të ketë teori të vlefshme ose të ketë dorëzuar dokumentet e nevojshme, sikurse përcaktohet në nenin 311, të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 153, datë 7.4.2000, “Për miratimin e rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar;

b) të plotësojë kërkesat e moshës minimale dhe maksimale, në varësi të kategorisë së lejedrejtimit, siç përcaktohet në dispozitat e ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe lidhjen 1 të këtij udhëzimi, për moshën maksimale;

c) të mos ketë vendim të autoriteteve kompetente, për ndalim pajisje të kandidatit me lejedrejtimi;

ç) të jetë i pajisur me lejedrejtimin e duhur që mundëson kalimin në kategorinë e lejedrejtimit, që kërkohet siç parashikohet në lidhjen 2 të këtij udhëzimi;

d) të mos jetë në proces përgatitje praktike për kategori tjetër;

dh) të ketë minimalisht një pikë nga gjendja e pikëve, si dhe të mos ketë lejedrejtimi të hequr.

- Për autoshkollën:

a) të ketë licencë të vlefshme për kategorinë që kërkohet;

b) të ketë drejtues teknik me kontratë pune të vlefshme (data e përfundimit të kontratës të jetë më e vonshme se data kur bëhet regjistrimi);

c) të ketë instruktor praktike:

- të punësuar me kontratë pune të vlefshme;

- me dëshmi të vlefshme si “instruktor praktike” për kategorinë përkatëse;

- me lejedrejtimi të vlefshme për kategorinë përkatëse;

- me jo më shumë se 12 kandidatë në ditë;

- me autorizim për ushtrim praktike për autoshkollën.

Data e përfundimit të vlefshmërisë të këtyre dokumenteve të jetë më e vonshme se data kur bëhet regjistrimi në praktikë.

Një instruktor praktike mund të përdorë çdo mjet të autoshkollës, sipas kategorisë përkatëse që disponon instruktori, por nuk mund të punojë në dy autoshkolla të ndryshme njëkohësisht.

ç) të ketë një mjet praktike të kategorisë përkatëse:

- me autorizim të vlefshëm si mjet autoskolle i kategorisë përkatëse;

- me siguracion të vlefshëm;

- me kontroll teknik të vlefshëm.

Me një mjet autoshkollë nuk mund të ushtrohen në praktikë më shumë se 12 kandidatë në ditë nga një instruktor.

Me kërkesë të drejtuesit teknik të autoshkollës, DRSHTRR-ja miraton ndryshimin e instruktorit të praktikës apo të mjetit me të cilin përgatitet kandidati, me kusht që të plotësohen kërkesat e pikës “c” dhe “d” të këtij neni.

Këto kushte duhet të jenë të vlefshme për çdo ditë përgatitje të kandidatit.

Autoshkolla duhet të ketë të paktën një mjet për çdo kategori lejedrejtimi për të cilat është licencuar.

Në rast se vlefshmëria e ndonjë prej dokumenteve të mësipërme përfundon brenda periudhës së zhvillimit të kursit të praktikës, autoshkolla duhet të marrë masat e duhura për mosndërprerje të procesit mësimor.

Me përfundimin e regjistrimit të kandidatit në praktikë, DRSHTRR-ja lëshon autorizimin përkatës.

Neni 12

Regjistrimi i kandidatëve me nënshtetësi të huaj

1. Të gjithë personat e interesuar, që nuk janë shtetas shqiptarë, mund të pajisen me lejedrejtimi të mjetit, pasi të paraqesin dokumentet e përcaktuara në nenin 311, të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 153, datë 7.4.2000, “Për miratimin e rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

2. Rregullat e përgatitjes dhe të provave për të marrë lejedrejtimi mjeti për këta persona janë të njëjta si për shtetasit shqiptarë.

3. Në provën e kontrollit të njohurive teorike dhe në provën e verifikimit të aftësive drejtuese e të sjelljes, për pajisje me lejedrejtimi mjeti, personi i interesuar ka të drejtë të marrë dhe përkthyes të licencuar. Në rast se testi teorik zhvillohet në gjuhë të huaj nuk duhet përkthyes.

Neni 13

Transferimi i regjistrimit të kandidatëve

Procedurat që ndiqen për kandidatët për drejtues mjeti kur ata transferohen nga një autoshkollë në një tjetër, kur aktiviteti i së parës është pezulluar ose ndërprerë, si dhe në rastet e zgjidhjes së kontratës midis kandidatit dhe autoshkollës, kur kandidati ndryshon vendbanim ose me kërkesë të kandidatit me arsye të justifikuara, pasi të jetë njoftuar autoshkolla nga DRSHTRR-ja, janë si më poshtë:

1. Në rastin kur kandidatët e regjistruar nuk e kanë përfunduar ciklin e plotë të përgatitjes teorike, lejet ekzistuese anulohen dhe kandidatët pajisen me leje të reja, sipas regjistrimeve të autoshkollës tjetër dhe do të fillojnë kursin e përgatitjes teorike në autoshkollë tjetër, nga e para. Certifikata mjekësore e kandidatit duhet të jetë e vlefshme;

2. Në rastin kur kandidatët e regjistruar në autoshkollë kanë kryer ciklin e plotë të përgatitjes teorike dhe nuk janë marrë në prova, ose janë marrë në prova dhe nuk kanë fituar provën e teorisë, kandidatët do të vazhdojnë serinë e provave të teorisë, të pakryera.

3. Në rastin kur kandidatët e regjistruar në autoshkollë janë shpallur “fitues” në “provat e kontrollit të njohurive teorike”, ose janë regjistruar dhe nuk e kanë përfunduar ciklin e plotë të përgatitjes praktike, autorizimet ekzistuese, anulohen, dhe kandidatët pajisen me autorizime të reja, sipas regjistrimeve të autoshkollës tjetër dhe do të fillojnë kursin e përgatitjes praktike nga e para.

4. Në rastin kur kandidatët e regjistruar nuk e kanë përfunduar ciklin e plotë të përgatitjes praktike, lejet ekzistuese anulohen dhe kandidatët pajisen me leje të reja, sipas regjistrimeve të autoshkollës tjetër dhe do të fillojnë kursin e përgatitjes praktike në autoshkollë tjetër, nga e para. Certifikata mjekësore e kandidatit duhet të jetë e vlefshme.

5. Në rastin kur kandidatët e regjistruar në autoshkollë kanë kryer ciklin e plotë të përgatitjes praktike dhe nuk janë marrë në prova për verifikimin e aftësive të sjelljes ose janë marrë në prova dhe nuk kanë fituar, kandidatët do të vazhdojnë serinë e provave për verifikimin e aftësive drejtuese e të sjelljes, të pakryera.

Lejet dhe autorizimet e reja që lëshohen pas anulimit të lejeve apo autorizimeve të vjetra, lëshohen pas kryerjes së pagesave përkatëse.

Pagesat për regjistrimet e mëparshme nuk kthehen.

Neni 14

Kategoritë e lejedrejtimit, moshat minimale të kandidatëve për marrjen e kategorive të lejedrejtimit

Kategoritë e lejedrejtimit dhe moshat minimale për regjistrim për marrjen e tyre jepen në lidhjen 1 të këtij udhëzimi.

1. Mosha minimale për lejedrejtimi të kategorisë “AM” është 16 vjeç;
2. Mosha minimale për lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2”, “B1”, “B” është 18 vjeç;
3. Për të marrë lejedrejtimi të kategorisë “A”, kandidati duhet të ketë lejedrejtimi të kategorisë “A2”, prej të paktën 2 vjetësh, me kusht që kandidati të jetë të paktën 21 vjeç ose një lejedrejtimi të kategorisë “B”, me kusht që kandidati të jetë të paktën 24 vjeç;
4. Për të marrë lejedrejtimi të kategorisë “BE”, ose “B” me kodin 96, kandidati duhet të ketë lejedrejtimi të kategorisë “B”, prej të paktën 1 viti;
5. Për të marrë lejedrejtimi të kategorisë “C1”, kandidati duhet të ketë lejedrejtimi të kategorisë “B”, prej të paktën 1 viti;
6. Për të marrë lejedrejtimi të kategorisë “C1E”, kandidati duhet të ketë lejedrejtimi të kategorisë “C1”, prej të paktën 1 viti;
7. Për të marrë lejedrejtimi të kategorisë “C”, kandidati duhet të ketë lejedrejtimi të kategorisë “B”, prej të paktën 3 vjetësh;
8. Për të marrë lejedrejtimi të kategorisë “CE”, kandidati duhet të ketë lejedrejtimi të kategorisë “C”, prej të paktën 1 viti;
9. Për të marrë lejedrejtimi të kategorisë “D1”, kandidati duhet të ketë lejedrejtimi të kategorisë “B”, prej të paktën 3 vjetësh dhe kandidati të jetë të paktën 21 vjeç;
10. Për të marrë lejedrejtimi të kategorisë “D1E”, kandidati duhet të ketë lejedrejtimi të kategorisë “D1”, prej të paktën 1 viti;
11. Për të marrë lejedrejtimi të kategorisë “D”, kandidati duhet të ketë lejedrejtimi të kategorisë “B”, prej të paktën 3 vjetësh dhe kandidati të jetë të paktën 24 vjeç ose të kategorisë “D1”, prej të paktën 1 viti dhe kandidati të jetë të paktën 24 vjeç;
12. Për të marrë lejedrejtimi të kategorisë “DE”, kandidati duhet të ketë lejedrejtimi të kategorisë “D” prej të paktën 1 vit.

Neni 15

Marrja e lejedrejtimit dhe kalimi nga një lejedrejtimi në një lejedrejtimi të një kategorie tjetër

Kalimi nga një lejedrejtimi ekzistuese në një lejedrejtimi të një kategorie tjetër jepet në lidhjen 2.

1. Lejedrejtimet e kategorisë “A1”, “A2”, “B1”, “B”, mund të merren pa pasur lejedrejtimi ose nga kategoria “AM” me provë teorie dhe provë praktike.
2. Lejedrejtimi i kategorisë “A2” mund të merret nga drejtuesit e mjeteve që janë mbajtës të lejedrejtimit të kategorisë “A1”, me provë praktike.
3. Lejedrejtimi i kategorisë “A” merret nga drejtuesit e mjeteve që janë mbajtës të lejedrejtimit të kategorisë “A2”, të paktën prej 2 vjetësh, mosha minimale 21 vjeç ose të kategorisë “B”, mosha minimale 24 vjeç, me provë praktike.
4. Lejedrejtimi i kategorisë “B” mund të merret nga drejtuesit e mjeteve që janë mbajtës të lejedrejtimit të kategorisë “A1”, “A2”, “A”, ose “B1”, me provë praktike.
5. Lejedrejtimet e kategorisë “A1”, “A2” mund të merren nga drejtuesit e mjeteve që janë mbajtës të kategorisë “B” me provë praktike.
6. Lejedrejtimi e kategorisë “BE” ose “B” me kodin 96 merret nga drejtuesit e mjeteve që janë mbajtës të lejedrejtimit të kategorisë “B” me provë praktike.

7. Lejedrejtimet e kategorisë “C1” ose “C” merren nga drejtuesit e mjeteve që janë mbajtës të kategorisë “B” me provë teorie dhe provë praktike.

8. Lejedrejtimi e kategorisë “C” mund të merret nga drejtuesit e mjeteve që janë mbajtës të lejedrejtimin të kategorisë “C1”, me provë praktike.

9. Lejedrejtimet e kategorisë “D1” ose “D” mund të merren nga drejtuesit e mjeteve që janë mbajtës të lejedrejtimin të kategorisë “B”, me prova teorie dhe praktike.

10. Lejedrejtimi e kategorisë “D” mund të merret nga drejtuesit e mjeteve që janë mbajtës të lejedrejtimin të kategorisë “D1”, me prova praktike.

11. Lejedrejtimet e kategorisë “C1E”, “CE”, “D1E” ose “DE” mund të merren vetëm nga drejtuesit që janë mbajtës të lejedrejtimeve të kategorive respektive “C1”, “C”, “D1” ose “D”, me provë praktike.

12. Mbajtësit e lejedrejtimin të kategorisë “CE” përfitojnë lejedrejtimin e kategorisë “DE”, me kusht që të jenë pajisur me lejedrejtimin të kategorisë “D”. Në këtë rast, kategoria “DE” shënohet në lejedrejtimin me paraqitjen e kërkesës.

Neni 16

Lejedrejtimi për mjetet me kuti shpejtësie automatike

1. Marrja e lejedrejtimin për mjetet me kuti shpejtësie automatike bëhet nëpërmjet provës praktike me mjete me kuti shpejtësie automatike dhe lejon vetëm drejtimin e mjeteve të pajisura me kuti shpejtësie automatike. Në lejedrejtimin e marrë, përbri kategorisë, shënohet kodi 78, sipas kodeve të harmonizuara të “BE”.

2. Kalimi nga një kategori lejedrejtimi me kodin 78 në një kategori lejedrejtimi me kuti shpejtësie manuale, brenda së njëjtës kategori, bëhet në autoshtet me anë të kursit të përgatitjes praktike dhe provës praktike.

3. Me fitimin e njërës nga kategoritë e lejedrejtimin “A1”, “A2”, “A”, me kuti shpejtësie manuale, automatikisht, lejedrejtimet edhe për dy kategoritë e tjera bëhen lejedrejtimin mjeti me kuti shpejtësie manuale;

4. Drejtuesi i mjetit që zotëron njërën nga kategoritë “B”, “C”, “D” apo nënkategoritë e tyre të pajisur me kodin 78, kur fiton njërën nga kategoritë apo nënkategoritë me kuti shpejtësie manuale, ka të drejtën e drejtimin të mjeteve me kuti shpejtësie manuale për kategoritë apo nënkategoritë përkatëse dhe të atyre më të ulëta.

Neni 17

Njëvlefshmëritë e kategorive të lejedrejtimin

1. Të gjitha kategoritë e lejedrejtimin janë të vlefshme për drejtimin e mjeteve të kategorisë “AM”;

2. Lejedrejtimi i kategorisë “A2” është e vlefshme për drejtimin e mjeteve të kategorisë “A1”;

3. Lejedrejtimi i kategorisë “A” është e vlefshme për drejtimin e mjeteve të kategorisë “A1” dhe “A2”;

4. Lejedrejtimi i kategorisë “B” është e vlefshme për drejtimin e mjeteve të kategorisë “B1”, për të drejtuar motomjete me tri rrota simetrike ndaj aksit gjatësor me fuqi më të madhe se 15 kw, si dhe motomjetet e kategorisë “A1”, me kusht që mbajtësi i lejedrejtimin të jetë të paktën 21 vjeç;

5. Lejedrejtimi i kategorisë “BE”, ose “B” me kodin 96, është e vlefshme për drejtimin e mjeteve të kategorisë “B”;

6. Lejedrejtimi i kategorisë “C” është e vlefshme për drejtimin e mjeteve të kategorisë “C1” dhe “B”;

7. Lejedrejtimi i kategorisë “D” është e vlefshme për drejtimin e mjeteve të kategorisë “D1” dhe “B”;

8. Lejedrejtimi i kategorisë “CE” është e vlefshme për drejtimin e komplekseve të mjeteve të kategorisë “C1E” dhe “BE”;

9. Lejedrejtimi i kategorisë “CE” është e vlefshme për drejtimin e komplekseve të mjeteve të kategorisë “DE”, me kusht që personi të jetë i pajisur me lejedrejtimi të kategorisë “D”;

10. Lejedrejtimi i kategorisë “DE” është e vlefshme për drejtimin e komplekseve të mjeteve të kategorisë “D1E” dhe “BE”;

11. Lejedrejtimi i kategorisë “C1E”, “CE”, “D1E” ose DE, është e vlefshme për drejtimin e komplekseve të mjeteve për kategorinë “BE”.

12. Çdo kategori lejedrejtimi mjeti me kuti shpejtësie manuale është e vlefshme për të njëjtën kategori lejedrejtimi me kuti shpejtësie automatike, e kundërta jo.

Neni 18

Programi i përgatitjes teorike dhe kohëzgjatja e nevojshme

Programi i përgatitjes dhe provimit të teorisë jepen në lidhjen 3.

1. Programi i përgatitjes dhe provimit të teorisë është, si më poshtë:

- a) për lejedrejtimi të kategorisë “AM” – 10 tema;
- b) për lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2”, “B1” dhe “B” – 25 tema;
- c) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “AM” në lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2”, “B1”, “B” – 25 tema;
- c) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “C1”, “C” – 17 tema;
- d) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “D1”, “D” – 16 tema;
- dh) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “C” në lejedrejtimi të kategorisë “D1”, “D” – 4 tema;
- e) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “D” në lejedrejtimi të kategorisë “C1”, “C” – 4 tema;

Programi i përgatitjes së teorisë për lejedrejtimin e kategorisë “A1”, “A2”, “B1” dhe “B”, është i njëjtë. Për çdo kalim ndërmjet këtyre kategorive, nga njëra kategori në tjetrën, nuk zhvillohet përgatitje teorike dhe provim teorie.

Kur kandidati aplikon për një kategori më të lartë, nuk testohet për njohuritë e dhëna në provimet për kategoritë e marra më parë.

2. Kohëzgjatja e nevojshme për përgatitjen e njohurive teorike për lejedrejtimi mjeti është si më poshtë:

- a) për lejedrejtimi të kategorisë “AM” - 10 orë, në jo më pak se 7 ditë kalendarike.
- b) për lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2”, “B”, “B1” – 36 orë, në jo më pak se 15 ditë kalendarike.

Për rastet e marrjes së kategorisë “A1”, “A2”, “B1”, “B” nga kategoria “AM”, programi për përgatitjen e njohurive teorike është 26 orë, në jo më pak se 8 ditë kalendarike.

- c) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “C1”, “C” – 20 orë, në jo më pak se 10 ditë;
- c) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “D1”, “D” – 20 orë, në jo më pak se 10 ditë;
- d) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “C” në lejedrejtimi të kategorisë “D1”, “D” – 4 orë, në jo më pak se 3 ditë;
- dh) për kalimin nga lejedrejtimi e “D” në lejedrejtimi të kategorisë “C1”, “C” – 4 orë, në jo më pak se 3 ditë.

3. Kur gjendja e pikëve të lejedrejtimit bëhet 0 (zero), mbajtësi i lejedrejtimit duhet të regjistrohet dhe të ndjekë kurs pranë një autoshkollë të licencuar. Programi i përgatitjes së njohurive të teorisë është 15 tema–12 orë, në jo më pak se 6 ditë.

4. Programi i përgatitjes teorike, kohëzgjatja e nevojshme dhe provimet për marrjen e lejedrejtimit të mjeteve me kuti shpejtësie automatike, kod 78, është i njëjtë me ato të lejedrejtimit të mjeteve me kuti shpejtësie manuale për kategoritë përkatëse.

Neni 19

Programi i përgatitjes së aftësive drejtuese e të sjelljes dhe kohëzgjatja e nevojshme

1. Programi për përgatitjen e kandidatëve për aftësimin e drejtimit dhe të sjelljes, kohëzgjatja e nevojshme dhe provimi jepen në lidhjen 4.

2. Kohëzgjatja, për përgatitjen e aftësive drejtuese dhe të sjelljes për lejedrejtimi mjeti është, si më poshtë:

- a) për lejedrejtimi të kategorisë “AM” – 6 seanca në jo më pak se 6 ditë kalendarike;
- b) për lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2” – 12 seanca në jo më pak se 12 ditë kalendarike;
- c) për lejedrejtimi të kategorisë “B1” – 12 seanca në jo më pak se 12 ditë kalendarike;
- ç) për lejedrejtimi të kategorisë “B” – 25 seanca në jo më pak se 25 ditë kalendarike. Për kategorinë “B”, përveç programit, kërkohet edhe ushtrim i detyrueshëm prej 6 orë, siç përcaktohet në lidhjen 4;
- d) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “AM” në lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2” – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
- dh) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “AM” në lejedrejtimi të kategorisë “B1” – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
- e) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “AM” në lejedrejtimi të kategorisë “B” – 20 seanca në jo më pak se 20 ditë kalendarike;
- f) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “A1” në lejedrejtimi të kategorisë “A2”, “B1” – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
- g) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “A1” në lejedrejtimi të kategorisë “B” – 15 seanca në jo më pak se 15 ditë kalendarike;
- gj) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “A2” në lejedrejtimi të kategorisë “A”, “B1” – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
- h) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “A2”, “A”, në lejedrejtimi të kategorisë “B” – 15 seanca në jo më pak se 15 ditë kalendarike;
- i) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “A” në lejedrejtimi të kategorisë “B1” – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
- j) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B1” në lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2” – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
- k) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B1” në lejedrejtimi të kategorisë “B” – 15 seanca në jo më pak se 15 ditë kalendarike;
- l) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “B” me kodin 96 – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
- m) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2” – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
- n) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “C1” – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
- o) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “D1” – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
- p) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “C” – 15 seanca në jo më pak se 15 ditë kalendarike;

- q) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “D” – 15 seanca në jo më pak se 15 ditë kalendarike;
 - r) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “BE” – 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike;
 - s) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “C1” në lejedrejtimi të kategorisë “C”, “C1E” – 7 seanca në jo më pak se 7 ditë kalendarike;
 - sh) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “C” në lejedrejtimi të kategorisë “CE” – 7 seanca në jo më pak se 7 ditë kalendarike;
 - t) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “C” në lejedrejtimi të kategorisë “D1” – 7 seanca në jo më pak se 7 ditë kalendarike;
 - u) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “D” në lejedrejtimi të kategorisë “C1” – 7 seanca në jo më pak se 7 ditë kalendarike;
 - v) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “C” në lejedrejtimi të kategorisë “D” – 8 seanca në jo më pak se 8 ditë kalendarike;
 - w) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “D” në lejedrejtimi të kategorisë “C” – 8 seanca në jo më pak se 8 ditë kalendarike;
 - x) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “D1” në lejedrejtimi të kategorisë “D”, “D1E” – 7 seanca në jo më pak se 7 ditë kalendarike;
 - y) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “D” në lejedrejtimi të kategorisë “DE” – 7 seanca në jo më pak se 7 ditë kalendarike;
 - z) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “DE” në lejedrejtimi të kategorisë “CE” – 7 seanca në jo më pak se 7 ditë kalendarike.
3. Seanca e ushtrimit të praktikës të jetë jo më pak se 40 minuta.
4. Programi i përgatitjes praktike, kohëzgjatja e nevojshme dhe provimet për marrjen e lejedrejtimit të mjeteve me kuti shpejtësie automatike (kodi 78) është i njëjtë me ato të lejedrejtimit të mjeteve me kuti shpejtësie manuale për kategoritë përkatëse.
5. Kalimi nga një lejedrejtimi me kodin 78 në lejedrejtimi me kuti shpejtësie manuale brenda së njëjtës kategori, bëhet me anë të kursit të përgatitjes praktike për 11 seanca në jo më pak se 11 ditë kalendarike.

Neni 20

Paraqitja e kandidatëve për prova

1. Sektori përkatës i DRSHTRR-së publikon grafikun e marrjes në prova, sipas autoshkollave dhe me orare të përcaktuara. Grafiku hartohet mbi bazën e kërkesave të bëra nga drejtuesit teknikë të autoshkollave dhe të kapaciteteve të DRSHTRR-së.
2. Procedurat e hartimit dhe e publikimit të grafikut përcaktohen nga DPSHTRR-ja.
3. Kandidatët duhet të paraqiten në prova me dokumentin e identifikimit dhe me lejen apo autorizimin përkatës.
4. Nënshetësit e huaj duhet të paraqesin pasaportën, lejeqëndrimin ose kartë legjitimiteti për trupin diplomatik dhe lejen apo autorizimin përkatës.

Neni 21

Provimi i teorisë

1. Provimi i teorisë bëhet pranë DRSHTRR-së, ku ka adresën autoshkolla, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe.
2. Klasat e provimit janë të pajisura me materiale didaktike, siç përcaktohet në pikën 1/a, të nenit 5 të këtij udhëzimi, si dhe me kamera për monitorimin e seancave. Në pjesën ballore të klasës, vendosen tavolinat dhe njësia qendrore (kompjuterat) e anëtarëve të komisionit të cilat,

në pjesën e përparme të tyre kanë një material transparent që lejon komunikimin, në rast nevojë me klasën.

3. Kandidati ka në dispozicion 6 muaj për fitimin e provimit të teorisë, duke filluar nga data e lëshimit të lejes.

4. Prova e parë e teorisë nuk mund të jetë më parë se data e përfundimit të programit përgatitor të teorisë. Llogaritja e kësaj date bëhet duke filluar nga data e lëshimit të lejes dhe duke shtuar ditët kalendarike të përcaktuara.

5. Kandidati ka të drejtë të japë deri në 5 herë provimin e teorisë, jo më afër se 10 ditë kalendarike nga njëri provim në tjetrin. Në rast se kandidati nuk fiton provimin e teorisë brenda 6 muajve apo pas 5 herëve paraqitje në provimin e teorisë, atëherë ai ka të drejtën e regjistrimit në autoshkollë nga e para.

Para çdo riprovimi bëhet pagesa përkatëse e shërbimit për riprovim.

6. Kandidati, në momentin e provimit të teorisë, duhet të paraqitet me kartën e identitetit ose pasaportën dhe lejen për përgatitjen e njohurive.

7. Provimi i teorisë është i informatizuar. Numri i pyetjeve, koha maksimale e zhvillimit të provës së teorisë dhe gabimet e lejuara janë, si më poshtë:

- a) për lejedrejtimi të kategorisë “AM” – 30 pyetje, 30 minuta, 3 gabime;
- b) për lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2”, “B1” dhe “B” – 40 pyetje, 40 minuta, 4 gabime;
- c) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “AM” në lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2”, “B1” dhe “B” – 40 pyetje, 40 minuta, 4 gabime;
- ç) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “C1”, “C” – 40 pyetje, 40 minuta, 4 gabime;
- d) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “B” në lejedrejtimi të kategorisë “D1”, “D” – 40 pyetje, 40 minuta, 4 gabime;
- dh) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “C” në lejedrejtimi të kategorisë “D1”, “D” – 10 pyetje, 10 minuta, 1 gabim;
- e) për kalimin nga lejedrejtimi e kategorisë “D” në lejedrejtimi të kategorisë “C1”, “C” – 10 pyetje, 10 minuta, 1 gabim.

f) për provimin e kualifikimit për fitimin e pikëve të humbura – 30 pyetje, 30 minuta, 3 gabime;

8. DPSHTRR-ja harton pyetjet e provimit të teorisë, përcakton sasinë e tyre për çdo temë dhe çdo vit bën përditësimin e tyre. DPSHTRR-ja duhet të njoftojë autoshkollat 30 ditë përpara se të zbatojë pyetësorin dhe e publikon në faqen zyrtare të saj. Për pyetësorin e publikuar mund të bëhen propozime për përmirësim, në përputhje me kërkesat ligjore.

9. Pyetjet e provimit të teorisë duhet të jenë pohime, ku, afërsisht, 50% të tyre të jenë pohime të vërteta, dhe pjesa tjetër të jenë të gabuara.

10. Personat me aftësi të kufizuara në dëgjim, që plotësojnë kushtet e përcaktuara sipas nenit 306 të VKM-së nr. 153, datë 7.4.2000, të ndryshuar, në provimin e teorisë, kanë të drejtë të marrin një interpretues të gjuhës së shenjave shqipe, të certifikuar nga autoriteti përkatës.

11. Provimi i teorisë zhvillohet me aparat komunikimi audio për personat që kanë kufizime në leximin e gjuhës së shkruar.

Neni 22

Provimi i aftësisë drejtuese e të sjelljes

1. Kandidati ka në dispozicion 6 muaj për fitimin e provimit të praktikës, duke filluar nga data e lëshimit të autorizimit përkatës.

2. Vendi i provës të praktikës për të vlerësuar manovrat e veçanta bëhet në një terren të përshtatshëm për kryerjen e këtyre manovrave. Vendi i provës për të vlerësuar sjelljen në trafik duhet të bëhet në rrugë jashtë zonave të banuara, në rrugë interurbane dhe autostrada (ose të

ngjashme), si dhe në të gjitha llojet e rrugëve urbane (zona banimi, zona ku lejohet shpejtësia prej 30 dhe 40 km/orë, rrugë urbane kryesore), të cilat duhet të përfaqësojnë lloje të ndryshme të vështirësisë. Gjithashtu, është e përshtatshme që prova të zhvillohet në kushte të ndryshme të trafikut.

3. Prova e parë e praktikës nuk mund të jetë më parë se data e përfundimit të programit të praktikës. Llogaritja e kësaj date bëhet duke filluar nga data e lëshimit të autorizimit për praktikë dhe duke shtuar ditët kalendarike të përcaktuara.

4. Kandidati lejohet të japë deri në 5 herë provimin e provës praktike, jo më afër se 10 ditë kalendarike nga njëra provë në tjetrën. Në rast se kandidati nuk e fiton provimin e praktikës me paraqitjen e tij deri në 5 herë prova praktike ose kalohet afati i vlefshmërisë së autorizimit të praktikës, atëherë kandidati duhet të rifutet në provimin e praktikës, pa e përsëritur kursin e teorisë, brenda afatit njëvjeçar të vlefshmërisë.

Para çdo riprovimi bëhet pagesa e shërbimit për riprovim.

5. Kandidati në momentin e provimit të praktikës duhet të paraqitet me kartën e identitetit ose pasaportë dhe autorizimin përkatës.

6. Për kategorinë “B”, kandidati duhet të paraqesë dokumentin e firmosur nga instruktori i praktikës, për kryerjen e ushtrimit të praktikës prej 6 orësh, siç përcaktohet në lidhjen 4 të këtij udhëzimi.

7. Kohëzgjatja e provimit të aftësive drejtuese e të sjelljes është:

a) për lejedrejtimi të kategorisë “AM”, “A1”, “A2”, “A”, “B1”, “B”, “BE”, “B” me kodin 96–25 minuta;

b) për lejedrejtimi të kategorisë “C1”, “C1E”, “C”, “CE”, “D1”, “D1E”, “D”, “DE” – 45 minuta.

Kohët e përmendura në pikat “a” dhe “b” nuk përfshijnë kohën përgatitore për kandidatin, automjetin, kontrollin teknik të automjetit me ndikim për sigurinë rrugore, manovrat e veçanta dhe shpalljen e rezultatit të testit praktik.

8. Për lejedrejtimi të kategorive “AM”, “A1”, “A2”, “A”, “B1”, “B”, “C1”, “C”, “D1”, “D”, do të kryhen prova praktike sipas autorizimit përkatës (“AM”, “A1”, “A2”, “A”, “B1”, “B”, “C1”, “C”, “D1”, “D”) dhe lidhjes 4.

9. Provimi i praktikës për lejedrejtimet e kategorisë “BE”, “B” me kodin 96, “C1E”, “CE”, “D1E”, “DE”, bëhet në dyja faza. Në fazën e parë rimorkio është e ndarë nga mjeti. Kandidati pyetet për lidhjen e rimorkios dhe provohet për lidhjen praktike të saj. Në fazën e dytë zhvillohet prova e aftësisë drejtuese e të sjelljes.

10. Instruktori i praktikës duhet të jetë prezent në mjet gjatë ushtrimit të provave të praktikës, përveç mjeteve të kategorisë “AM”, “A1”, “A2” dhe “A”.

Neni 23

Vlerësimi nga komisioni i provimit të aftësive drejtuese e të sjelljes

1. Vlerësimi i aftësive drejtuese e të sjelljes bëhet pasi të jetë bërë përgatitja e tyre, sipas programit. Kontrolli i njohurive duhet të reflektojë shkallën e lehtësisë me të cilën kandidati menaxhon kontrollin e mjetit dhe aftësitë e tij për të drejtuar mjetin në trafik me siguri të plotë. Anëtarët e komisionit duhet të ndjehen të sigurt gjatë testit. Gabimet e drejtimit të mjetit ose drejtimi që rrezikon sigurinë rrugore, pasagjerët e tij apo përdorues të tjerë të rrugës do të penalizohen me dështimin e testit, pavarësisht nëse anëtarët e komisionit apo të instruktorit të praktikës i duhet të ndërhyjnë ose jo. Megjithatë, anëtari i komisionit do të jetë i lirë të vendosë nëse testi i aftësive dhe i sjelljes duhet të përfundojë apo jo.

2. Gjatë vlerësimit të tyre, anëtarët e komisionit duhet t'i kushtojnë vëmendje të veçantë nëse kandidati tregon sjellje justifikuese (korrekte) dhe sociale gjatë drejtimit të mjetit, gjë që merret parasysh në vlerësimin përfundimtar. Kjo përfshin drejtimin e përshtatur dhe të sigurt të mjetit, duke marrë parasysh kushtet e rrugës dhe motit, duke marrë parasysh lëvizjet e tjera,

duke marrë parasysh interesat e përdoruesve të tjerë të rrugës (veçanërisht ata më të dobët) dhe parashikimet e situatave.

3. Anëtarët e komisionit duhet të tregojnë itinerarin e lëvizjes. Komisioni nuk duhet të urdhërojë lëvizjen e mjetit në kundërshtim me rregullat e ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

4. Komisioni i marrjes në prova të praktikës mban shënime, vëzhgon dhe vlerëson se si kandidati:

a) kontrollon mjetin, vendos rripin e sigurimit, rregullon pasqyrat dhe mbështetësen e kokës, rregullon sedilien, përdor dritat dhe pajisjet e tjera, përdor friksionin, kutinë e shpejtësisë, pedalin e gazit, sistemin e frenimit, sistemin e drejtimit etj.;

b) drejton mjetin në shpejtësi të ndryshme, vendos ngarkesën dhe siguron komoditetin e pasagjerëve (jo rritje të menjëhershme të shpejtësisë, drejtim i qetë i mjetit, dhe jo frenim i fortë) etj.;

c) drejton mjetin në mënyrë ekonomike dhe kujdeset për mjedisin, duke marrë parasysh xhirot e motorit, ndërrimet e shpejtësisë, frenimet dhe përsheptimin (vetëm për kategoritë “BE”, “C”, “CE”, “C1”, “C1E”, “D”, “DE”, “D1”, “D1E”);

ç) përdor në mënyrë të duhur pasqyrat për shikimin në distancë të largët, të mesme dhe të afërt;

d) zbaton përparësinë: përparësia në kryqëzime, në hyrje rrugësh, në rast lëvizjeje prapa, në rast kthimi të sensit të lëvizjes etj.;

dh) pozicionon mjetin në rrugë: pozicioni i duhur në rrugë, në korsi, në rrethrotullime, në kthesa, të përshtatshme për llojin dhe karakteristikat e automjetit, para kryqëzimeve;

e) mban distancën: mbajtja e distancës së duhur në pjesën e përparme dhe anash, mbajtja e distancës së duhur nga përdoruesit e tjerë të rrugës;

f) zbaton shpejtësinë e lëvizjes: mostejkalimi i shpejtësisë maksimale të lejuar, përshtatja e shpejtësisë me kushtet e motit, trafikut etj. Mbajtja e një shpejtësie të tillë që të jetë në gjendje të ndalojë kur është e nevojshme;

g) kontrollon dhe zbaton sinjalet e policit, semaforët, sinjalet vertikale dhe horizontale;

gj) zbaton rregullat në përdorimin e sistemeve të ndriçimit dhe sinjalizimit të mjetit;

h) frenon dhe ndalon sipas kushteve të rrugës dhe trafikut. Përdorimi i bllokazhit të motorit (vetëm për kategoritë “C”, “CE”, “D”, “DE”);

i) parashikon më përpara situatat.

5. Pas shpalljes fitues të kandidatit në provimin e praktikës, ai duhet të bëjë pagesën për tarifën e pajisjes me lejedrejtimi dhe pagesën për pajisje me lejedrejtimi mjeti (shërbimi dhe vlera e kartës së lejedrejtitimit).

Neni 24

Kontrolli i autoshkollave

Autoshkollat janë objekt kontrolli, në mbështetje të nenit 121 të ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, të nenit 314 të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 153, datë 7.4.2000, “Për miratimin e rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe sipas këtij udhëzimi.

PJESA II

KUALIFIKIMI I INSTRUKTORËVE TË AUTOSHKOLLAVE

Neni 25

Kërkesat ndaj instruktorëve të autoshkollës

Mësuesit e teorisë dhe instruktorët e praktikës për të ushtruar detyrën, përveç kushteve të përcaktuara në këtë udhëzim, duhet të jenë të pajisur me Dëshmi të Aftësisë Profesionale të lëshuar nga DPSHTRR-ja.

Neni 26

Procedura e marrjes së Dëshmisë së Aftësisë Profesionale

1. Aplikanti që kërkon të pajiset me Dëshmi të Aftësisë Profesionale (DAP) për mësues teorie në autoshkollë duhet:

- a) të plotësojnë kërkesat e nenit 10 të këtij udhëzimi;
- b) të paraqesë në DRSHTRR-në që ka në juridiksion vendbanimin e tij, kërkesën për t'u regjistruar për t'u pajisur me dëshminë përkatëse të kërkuar;
- c) fotokopje të diplome të legalizuar nga noteri;
- ç) dokument identiteti (karte identiteti ose pasaportë) dhe fotokopje të njësuar nga pranuesi;
- d) 2 (dy) copë fotografi me ngjyra me përmasa 3.5 x 4.2 cm, njëra nga të cilat nga pas të jetë e nënshkruar nga aplikanti (emër e mbiemër);
- dh) mandat arkëtimit e pajisjes me autorizim.

2. Aplikanti që kërkon të pajiset me DAP për instruktorë të praktikës në autoshkollë duhet:

- a) të plotësojnë kërkesat e nenit 10 të këtij udhëzimi;
- b) të paraqesë në DRSHTRR-në që ka në juridiksion vendbanimin e tij, kërkesën për t'u regjistruar për t'u pajisur me dëshminë përkatëse të kërkuar;
- c) të paraqesë fotokopje të diplomës së shkollës së mesme, të legalizuar nga noteri;
- ç) të paraqesë dokument identiteti (kartë identiteti ose pasaportë) dhe fotokopje të njësuar nga pranuesi;
- d) të dorëzojë 2 (dy) copë fotografi me ngjyra me përmasa 3.5 x 4.2 cm, njëra nga të cilat nga pas të jetë e nënshkruar nga aplikanti (emër e mbiemër);
- dh) të paraqesë mandat arkëtimit e pajisjes me autorizim;
- e) të paraqesë lejedrejtimin, origjinal dhe fotokopje. Koha e lëshimit të lejedrejtimit të aplikantit duhet të jetë mbi 10 vjet, për ata aplikantë që kërkojnë të përgatisin kandidatët për lejedrejtimi të njëjtë me kategorinë "AM", "A1", "A2", "B" dhe "BE", ose një lejedrejtimi të vlefshme për një kategori më të lartë, për ata që do përgatisin kandidatë për lejedrejtimi të kategorive të tjera.

3. Aplikanti që kërkon të pajiset me DAP, duhet të pajiset me autorizim nga DRSHTRR-ja, vlefshmëria e të cilit është 6 muaj nga data e lëshimit të tij.

Për të fituar DAP-në për mësues teorie apo për instruktor praktike në autoshkollë, aplikanti duhet të përvetësojë programin sipas lidhjes 5 të këtij udhëzimi dhe të fitojë provat. Aplikanti i regjistruar për instruktor praktike duhet të fitojë edhe provat e praktikës për kategorinë e lejedrejtimit që kërkon.

4. Organizimi i testimit të mësuesve të teorisë dhe instruktorëve të praktikës kryhet nga DPSHTRR-ja. Testet e provimit për marrjen e dëshmisë si mësues teorie apo instruktor praktike, duhet të përmbajnë programet e njohurive teorike dhe të praktikës sipas lidhjes 5 të këtij udhëzimi.

5. Aplikanti ka të drejtë të paraqitet në prova pasi të marrë autorizimin e lëshuar nga DRSHTRR-ja.

6. Komisioni i marrjes në prova përbëhet nga tre specialistë, inxhinierë mekanikë, të DPSHTRR-së.

7. Vlerësimi i aplikantit për mësues teorie në autoshkollë do të konsiderohet pozitiv, nëse gjatë plotësimit të testit përkatës janë dhënë përgjigje të gabuara jo më shumë se 6 (gjashtë) nga 60 pyetje që përmban testi.

8. Vlerësimi teorik i aplikantit për instruktor praktike në autoshköllë do të konsiderohet pozitiv, nëse gjatë plotësimit të testit përkatës janë dhënë përgjigje të gabuara jo më shumë se 3 (tre) nga 30 pyetje që përmban testi.

9. Aplikanti ka të drejtë të futet në provim deri në 5 (pesë) herë, brenda vlefshmërisë së autorizimit përkatës. Nga njëri provim me rezultat negativ në tjetrin duhet të kalojnë jo më pak se 15 ditë.

10. Në rast se aplikanti nuk shpallet fitues për 5 (pesë) prova ose në rast se kalohet afati i vlefshmërisë së autorizimit, atëherë aplikanti ka të drejtë reregjistrimi, vetëm pas përfundimit të vlefshmërisë së autorizimit.

11. Dokumentacioni i provimit dhe rezultatet, evidentohen në regjistrat përkatës të DPSHTRR-së dhe arkivohen.

12. Dëshmitë e lëshuara nga DPSHTRR-ja plotësohen për mësuesit e teorisë dhe për instruktorët e praktikës për kategorinë e lejedrejtimit që ai zotëron.

13. Mësuesit e teorisë mund të marrin të dy llojet e dëshmive, me kusht që të fitojnë edhe provat e praktikës për kategorinë e lejedrejtimit që kërkojnë, si dhe të plotësojnë kriteret që kërkojnë për instruktorët e praktikës.

PJESA III

KËRKESAT PËR KONTROLLORËT (SPECIALISTËT) E DPSHTRR-së

Neni 27

Detyrat që ushtrojnë kontrollorët e DPSHTRR-së

1. Kontrollorët (specialistët) e DPSHTRR-së duhet të jenë të përgatitur që të ushtrojnë detyrat, për:

- a) marrjen në prova të kandidatëve për t'u pajisur me lejedrejtimi, certifikata apo dëshmi të aftësisë profesionale;
- b) marrjen në prova të mësuesve dhe instruktorëve të autoshköllave për t'u pajisur me dëshmi të aftësisë profesionale;
- c) marrjen në prova të kontrollorëve të DRSHTRR-ve;
- ç) verifikimin dhe kontrollin e veprimtarisë së autoshköllave.

Neni 28

Kërkesat ndaj anëtarëve të komisionit (kontrollorëve) të provave të teorisë dhe praktikës

1. Kontrollori, për të kryer vlerësimin e provës mbi performancën e drejtimit të mjetit të një kandidati, duhet të ketë njohuri dhe aftësi, si më poshtë:

- a) Të jetë kompetent në vlerësimin e performancës së kandidatit që kërkon të pajiset me lejedrejtimi;
- b) Të ketë njohuri në drejtimin e mjetit, si dhe të zotërojë:
 - teorinë e mënyrës së drejtimit të mjetit;
 - të kuptuarit e rrezikut dhe shmangien e aksidentit;
 - programin mësimor që përcakton standardet e provës së drejtimit të mjetit;
 - kërkesat e provës në drejtimin e mjetit;
 - legjislacionin përkatës rrugor dhe të trafikut, që përfshin legjislacionin kombëtar dhe atë të Bashkimit Evropian;
 - teorinë e vlerësimit dhe teknikat;
 - drejtimin e sigurt të mjetit (që nënkupton mbajtjen gjithmonë të rripit të sigurimit gjatë drejtimit të mjetit, shmangien e shpejtësive të larta, të mos jesh një drejtues agresiv etj.);
- c) Të ketë aftësi për të vlerësuar.

Aftësia për të vëzhguar me saktësi, për të monitoruar dhe për të vlerësuar performancën e përgjithshme të kandidatit, në veçanti:

- njohjen korrekte dhe të hollësishme të situatave të rrezikshme;
- përcaktimin e saktë të shkakut dhe efektin e pritshëm të situatave të tilla;
- arritjen e kompetencës dhe njohjen e gabimeve;
- njëtrajtshmërinë dhe linjën logjike në vlerësim;
- përvetësim të shpejtë të informacionit dhe nxjerrjen e pikave kyçe;
- vështrimi përpara, identifikimi i problemeve të mundshme dhe reagimet për t'i zgjidhur ato;

- të sigurojë reagim në kohë dhe konstruktiv.

c) Të ketë aftësi personale në drejtimin e mjetit;

Kontrollorët që vlerësojnë provën e praktikës për një kategori lejedrejtimi duhet të zotërojnë lejedrejtimi për këtë kategori dhe të jenë në gjendje të drejtojnë atë mjet me një kompetencë të lartë.

d) Të ketë komunikim dhe shërbim cilësor.

Kontrollori duhet:

- t'i tregojë dhe t'i komunikojë kandidatit veprimet që ai do të kryejë gjatë provës;
- të komunikojë qartë, duke zgjedhur përmbajtjen, stilin dhe gjuhën, në mënyrë që t'i përshtatet audiencës, kontekstit, si dhe të kujdeset për kërkesat e kandidatëve;
- të jetë i qartë në dhënien e rezultateve të provimit të provës praktike;
- të trajtojë kandidatët me respekt dhe pa diskriminim.

dh) Të ketë njohuri mbi teknikën dhe fizikën e mjetit.

Kontrollori duhet të ketë:

- njohuri mbi teknikën e mjetit siç janë sistemi i drejtimit, gomat, sistemi i frenimit, sistemi i ndriçimit, në mënyrë të veçantë për motomjetet dhe mjetet e rënda;
- njohuri për ngarkimin e sigurt të mjetit;
- njohuri mbi fizikën e mjetit, si shpejtësia, fërkimi, dinamika, energjia.

e) Të ketë njohuri mbi drejtimin e mjetit, në një mënyrë miqësore me mjedisin dhe me efikasitet në konsumin e karburantit.

2. Në DRSHTRR, kur ka më shumë se një komision të marrjes në prova, anëtarët e komisioneve duhet të qarkullojnë midis provave të teorisë dhe praktikës. Mënyra dhe koha e qarkullimit përcaktohet nga DPSHTRR-ja.

Neni 29

Kriteret, kualifikimi fillestar dhe trajnimet periodike për kontrollorët e provës së teorisë dhe të praktikës

1. Kontrollorët që marrin në provë praktike kandidatët për drejtues mjeti për kategoritë "A", "B" dhe nënkategoritë e tyre ("A1", "A2", "B1", "BE", "B" me kodin 96) duhet të plotësojnë kriteret e mëposhtme:

a) të jenë mbajtës të lejedrejtimin të kategorisë "A" dhe "B" (me nënkategoritë e tyre) prej të paktën 5 (pesë) vjetësh;

b) të jenë të paktën 30 vjeç;

c) të kenë përfunduar me sukses kualifikimin fillestar (trajnimin fillestar dhe provimin) të cituar në pikën 3 të këtij neni dhe më pas të kenë plotësuar kërkesat e sigurimit të cilësisë, të kenë bërë trajnime periodike siç cilësohet në pikën 4 të këtij neni;

ç) të kenë përfunduar një arsim profesional, inxhinier mekanik (profili mekanik);

d) të mos jenë aktiv njëherësh dhe si instruktor drejtimi në një autoshkollë.

2. Kontrollorët që marrin në provë praktike kandidatët për drejtues mjeti për kategoritë "C1", "C1E", "C", "CE", "D1", "D1E", "D", "DE", duhet të plotësojnë kriteret e mëposhtme:

- a) të jenë mbajtës të lejedrejtimit të kategorisë përkatëse;
- b) të kenë përfunduar me sukses kualifikimin fillestar (trajnimin fillestar dhe provimin) të cituar në pikën 3 të këtij neni dhe më pas të kenë plotësuar kërkesat e sigurimit të cilësisë, të kenë bërë trajnime periodike, siç cilësohet në pikën 4 të këtij neni;
- c) të kenë qenë kontrollorë të kualifikuar në kategorinë “B” për të paktën 3 (tre) vjet. Kjo periudhë mund të mos merret parasysh nëse ata kanë të paktën 5 (pesë) vjet drejtim mjeti në kategorinë përkatëse dhe janë mbi 30 vjeç;
- ç) të kenë përfunduar një arsim profesional, inxhinier mekanik (profili mekanik);
- d) të mos jenë aktiv njëherësh dhe si instruktor drejtimi në një autoshtollë.

3. Kualifikimi fillestar

3.1 Trajnimi fillestar

- Përpara se kontrollorët të autorizohen të vlerësojnë provat praktike të kandidatëve për drejtues mjeti, ata duhet të përfundojnë kënaqshëm një program të tillë trajnimi në mënyrë që të kenë kompetencat e përcaktuara në nenin 28 të këtij udhëzimi.
- Programi i trajnimit të kualifikimit fillestar shërben për të vlerësuar provat praktike të drejtimit të mjetit për një ose më shumë kategori lejedrejtimi.
- Programi i trajnimit përgatitet nga DPSHTRR-ja.
- DPSHTRR-ja, në përfundim të trajnimit të kualifikimit fillestar, lëshon certifikatë për kryerjen e këtij trajnimi.
- Modeli i certifikatës për kryerjen e trajnimit të kualifikimit fillestar hartohet dhe miratohet nga DPSHTRR-ja.

3.2 Provimi

- Përpara se kontrollorët të autorizohen të vlerësojnë provat praktike të kandidatëve për drejtues mjeti, ata duhet të tregojnë një standard të kënaqshëm njohurish dhe kompetencë për sa u përket temave të renditura në nenin 28 të këtij udhëzimi.
- Procesi i marrjes në provim vlerëson, në një mënyrë të përshtatshme pedagogjike, kompetencat e kontrollorëve, siç përcaktohet në nenin 28, në veçanti pika 3. Procesi i marrjes në provim përfshin, gjithashtu, elemente teorike dhe elemente praktike. Vlerësimi me bazë kompjuterin mund të përdoret kur vlerësohet e përshtatshme. Detajet në lidhje me natyrën dhe kohëzgjatjen e çdo testi dhe vlerësimet e provimit miratohen nga DPSHTRR-ja.
- Provimi bëhet për kontrollorët që do të autorizohen për të vlerësuar prova në një kategori të caktuar lejedrejtimi ose për kontrollorët që do të autorizohen për të vlerësuar prova për kategori të caktuara lejedrejtimi.
- Komisioni i marrjes në provim do të përcaktohet me urdhër të drejtorit të përgjithshëm të DPSHTRR-së.
- Në përfundim të procesit të marrjes në provim, për kontrollorët me rezultate pozitive, komisioni i marrjes në provim lëshon dëshminë për marrjen e provimit të kualifikimit fillestar.
- Modeli i dëshmisë për marrjen e provimit të kualifikimit fillestar miratohet nga DPSHTRR-ja.

- Me plotësimin e kërkesave sipas pikave 1, 2 dhe 3 të këtij neni, specialisti fiton të drejtën e kontrollorit të provave të praktikës.

4. Sigurimi i cilësisë dhe trajnimi periodik

4.1 Sigurimi i cilësisë

- DPSHTRR-ja, në vazhdimësi duhet të marrë masa për të siguruar cilësi dhe standarde për kontrollorët e saj.
- Masat e sigurimit të cilësisë përfshijnë mbikëqyrjen e kontrollorëve në punë, trajnimin e tyre të mëtejshëm, zhvillimin e tyre profesional në vazhdimësi dhe rishikimin periodik në vlerësimin e provave praktike që ata kanë kryer. Mbi këtë bazë, DPSHTRR-ja duhet të bëjë vlerësim vjetor për kontrollorët.
- DPSHTRR-ja duhet të sigurojë që çdo kontrollor mbikëqyret në kryerjen e provave praktike një herë në 5 (pesë) vjet, për një periudhë të përgjithshme minimale prej të paktën një

gjysmë dite, që lejon mbikëqyrjen e disa provave. Kur identifikohen probleme ndërmerren veprime përkatëse nga strukturat e caktuara të DPSHTRR-së për zgjidhjen e tyre. Personat që ndërmarrin mbikëqyrjen duhet të jenë të autorizuar për këtë qëllim nga DPSHTRR-ja.

- Kontrollorët mund të autorizohen për të vlerësuar prova drejtimi në më shumë se një kategori, kur plotësojnë kërkesat përkatëse.

- Procesi i marrjes në provim të kontrollorëve që autorizohen për të vlerësuar prova të drejtimit të mjetit duhet të monitorohet dhe të mbikëqyret nga ministria përgjegjëse për transportin, për të siguruar zbatimin me korrektësi dhe në mënyrë të qëndrueshme të vlerësimit.

4.2 Trajnimi periodik

DPSHTRR-ja duhet të sigurojë që kontrollorët e drejtimit të mjeteve, pavarësisht numrit të kategorive që u njihen, të marrin një trajnim periodik të rregullt minimumi prej 4 (katër) ditësh në total për një periudhë 2-vjeçare (dyvjeçare), në mënyrë që:

- të ruajnë dhe rifreskojnë njohuritë e nevojshme dhe aftësitë e nevojshme për marrjen në provim të kandidatëve;

- të zhvillojnë kompetenca të reja që janë të domosdoshme për ushtrimin e profesionit të tyre;

- të sigurojnë që provimi i provës së praktikës kryhet me një standard të paanshëm dhe të drejtë;

- të kryejnë një trajnim periodik minimalisht me një kohëzgjatje për të paktën 5 (pesë) ditë në total për një periudhë 5-vjeçare (pesëvjeçare);

- të zhvillojnë dhe ruajnë aftësitë praktike të nevojshme të drejtimit të mjetit.

5. DPSHTRR-ja duhet të marrë masat e përshtatshme që t'i jepet trajnimi i veçantë i menjëhershëm kontrollorëve që kanë performuar dobët, bazuar në rregullat e sigurimit të cilësisë.

6. Natyra e trajnimit periodik mund të ketë formën e udhëzimeve, trajnim në klasë, mësim tradicional apo me bazë elektronike, dhe mund të kryhet mbi baza individuale apo grupi. Ai mund të përfshijë standarde që DPSHTRR-ja i konsideron të përshtatshme.

7. Kontrollorët e autorizuar që kryejnë prova të drejtimit të mjetit në më shumë se një kategori, duhet të plotësojnë kërkesat e trajnimit periodik, në përputhje me provat për më shumë se një kategori, duke siguruar përmbushjen e kushtit, që, nëse, kontrollorët nuk kanë zhvilluar prova për një kategori brenda një periudhe 2-vjeçare (dyvjeçare), kontrollorët duhet të ndërmarrin një rivlerësim të përshtatshëm përpara se të lejohen të kryejnë prova drejtimi mjeti në përputhje me atë kategori. Ky rivlerësim mund të ndërmerret si pjesë e kërkesave të përcaktuara në pikat e mësipërme.

PJESA IV

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 30

Marrja dhe rinovimi i lejedrejtimit

Marrja e lejedrejtimit bëhet në çdo DRSHTRR, sipas kërkesës së kandidatëve. Lejedrejtimi rinovohet sipas afateve të vlefshmërisë sikurse është e përcaktuar në nenin 124, të ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

Neni 31

Publikimi, botimi i manualeve dhe ruajtja e dokumentacionit

1. DPSHTRR-ja të marrë masa për publikimin dhe botim të manualeve të përgatitjes teorike dhe praktike të kandidateve për lejedrejtimi.

2. Autoshkollat, DRSHTRR-të dhe DPSHTRR-ja, ruajnë të gjithë dokumentacionin e përcaktuar në këtë udhëzim, sipas kërkesave të ligjit për arkivat.

Neni 32
Shfuqizime

Udhëzimi nr. 682/4, datë 1.4.2016, “Për aktivitetin e autoshkollave, pajisjen e kandidatëve me lejedrejtimi, kualifikimin e instruktorëve të autoshkollave dhe specialistëve të drejtorisë së përgjithshme të shërbimeve të transportit rrugor (DPSHTRR)”, shfuqizohet në datën e bërjes efektive të këtij udhëzimi.

Neni 33
Hyrja në fuqi

Ky udhëzim hyn në fuqi 30 (tridhjetë) ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I INFRASTRUKTURËS DHE ENERGJISË
Belinda Balluku

LIDHJA 1

**KATEGORITË E LEJEDREJTIMIT DHE MOSHAT MINIMALE TË
KANDIDATËVE**

LEJEDREJTIMI	AFTËSIA PËR TË DREJTUAR
Kategoria “AM” Mosha minimale 16 vjeç	- Ciklomotorë me dy rrota, kategoria L1, projektuar me shpejtësi maksimale më të madhe se 25 km/orë dhe jo më shumë se 45 km/orë, cilindritë e të cilit është më e vogël ose e barabartë me 50 cm³, nëse është me djegie të brendshme, ose fuqia nominale e vazhduar e të cilit është më e vogël apo e barabartë me 4 kw, për motorët elektrikë; - Mjete me tri rrota, kategoria L2, projektuar me shpejtësi maksimale më të madhe se 25 km/orë dhe jo më shumë se 45 km/orë dhe me motor me cilindratë më të ulët ose të barabartë me 50 cm³, nëse është me ndezje të komanduar ose fuqia maksimale e të cilit është më e ulët apo e barabartë me 4 kw, për motorët e tjerë me djegie të brendshme, ose fuqia nominale e vazhduar e të cilit është më e vogël ose e barabartë me 4 kw, për motorët elektrikë; - Mjete me katër rrota të lehta, kategoria L6, masa bosh e të cilave është më e ulët ose e barabartë me 350 kg, duke përfshirë masën e baterive për mjetet elektrike, projektuar me shpejtësi maksimale më të madhe se 25 km/orë dhe jo më shumë se 45 km/orë, me cilindratë të motorit më të ulët ose të barabartë me 50 cm³, për motorët me ndezje të komanduar ose fuqia maksimale e të cilit është më e ulët apo e barabartë me 4 kw, për motorët e tjerë me djegie të brendshme, ose fuqia nominale e vazhduar e të cilit është më e vogël ose e barabartë me 4 kw, për motorët elektrikë.
Kategoria “A1” Mosha minimale 18 vjeç	- Motor pa kosh (kategoria L3) me cilindratë deri 125 cm³ dhe fuqi max deri 11 kw, me raport fuqi/peshë jo më shumë se 0.1 kw/kg; - Motor me kosh (kategoria L4) me cilindratë deri 125 cm³ dhe fuqi max deri 11 kw, me raport fuqi/peshë jo më shumë se 0.1 kw/kg; - Tricikël (motomjete me tri rrota, simetrike ndaj aksit gjatësor, kategoria L5), me fuqi deri 15 kw; - Makina bujqësore dhe komplekset e mjeteve bujqësore që nuk i kalojnë kufijtë e përcaktuar në nenin 53, pika 4, të Kodit Rrugor (gjerësia: 1.6 m, gjatësia: 4 m, lartësia 2.5 m, masa maksimale e autorizuar me ngarkesë: 2.5 tonë, shpejtësia: 40 km/orë).
Kategoria “A2” Mosha minimale 18 vjeç	- Motor pa kosh (kategoria L3), me fuqi maksimale deri 35 kw, me raport fuqi/peshë jo më shumë se 0.2 kw/kg dhe që nuk rrjedh nga një mjet me më shumë se dyfishi i fuqisë së tij; - Motor me kosh (kategoria L4) me fuqi maksimale deri 35 kw, me raport fuqi/peshë jo më shumë se 0.2 kw/kg dhe që nuk rrjedh nga një mjet me më shumë se dyfishi i

	fuqisë së tij.
Kategoria “A” Të paktën 2 vjet pas “A2” Mosha minimale 21 vjeç ose me lejedrejtimin “B”, mosha minimale 24 vjeç	- Motomjete me fuqi më të madhe se 15 kw (motomjete me tri rrota, simetrike ndaj aksit gjatësor); - Motorët pa kosh (L3) ose me kosh (L4) që nuk u përkasin kategorive A1 dhe A2, me kusht të jenë mbi 21 vjeç.
Kategoria “B1” Mosha minimale 18 vjeç	- Motomjete me katër rrota, të ndryshëm nga ata AM, masa pa ngarkesë e të cilave është më e vogël ose e barabartë me 400 kg ose 550 kg për mjetet e destinuara për transport mallrash (kategoria L7), përjashtuar masën e baterive për mjetet elektrike, të cilat fuqinë maksimale neto të motorit e kanë më të ulët ose të barabartë me 15 kw. - Mjete të tjera që konsiderohen motomjete me tri rrota simetrike ndaj aksit gjatësor (të kategorisë L5).
Kategoria “B” Mosha minimale 18 vjeç	- Automjete me masë maksimale të autorizuar jo më të madhe se 3500 kg dhe me jo më shumë se 8 ndenjësë, përjashtuar ndenjësën e drejtuesit të mjetit. Mjetet e kësaj kategorie mund të tërheqin një rimorkio të lehtë ose një gjysmërimorkio, që nuk e kalon masën maksimale të autorizuar 750 kg. - Motomjete me tri rrota simetrike ndaj aksit gjatësor, me fuqi më të madhe se 15 kw; - Motomjete të kategorisë A1, me kusht që mbajtësi i lejedrejtimit të jetë të paktën 21 vjeç; - Makinat bujqësore; - Makinat teknologjike.
Kategoria “B” me kodin 96 Të paktën 1 vit pas “B”	- Kombinimi i një mjeti të kategorisë B dhe një rimorkio ose gjysmërimorkioje që i kalon 750 kg, kur masa maksimale e autorizuar e një kombinimi të tillë është sidoqoftë më e vogël se 4250 kg.
Kategoria “BE” Të paktën 1 vit pas “B”	- Kombinimi i një mjeti të kategorisë B dhe një rimorkio ose gjysmërimorkioje, ku masa maksimale e autorizuar e rimorkios ose gjysmërimorkios nuk i kalon 3500 kg;
Kategoria “C1” Të paktën 1 vit pas “B”	- Automjete të ndryshëm nga ato të kategorive D1 e D, masa maksimale e autorizuar e të cilëve i kalon 3500 kg, por jo më shumë se 7500 kg ose i projektuar dhe i konstruktuar për transportin e jo më shumë se tetë pasagjerëve, përjashtuar drejtuesin e automjetit. Mjeteve të kësaj kategorie mund t’u lidhet një rimorkio, masa maksimale e autorizuar e së cilës nuk e kalon 750 kg. - Autokampe.
Kategoria “C1E” Të paktën 1 vit pas “C1”	- Kombinimi i një mjeti motorik të kategorisë C1 dhe një rimorkioje ose gjysmërimorkioje, ku masa maksimale e autorizuar e rimorkios ose gjysmërimorkios është më shumë se 750 kg, por masa maksimale e autorizuar e kompleksit të formuar nuk i kalon 12000 kg; - Kombinimi i një mjeti të kategorisë B dhe një rimorkioje apo gjysmërimorkioje, masa e autorizuar e të cilave i kalon 3500 kg, me kusht që, në masë, kombinimi i autorizuar të mos i kalojë 12000 kg.
Kategoria “C” Të paktën 3 vjet pas “B”	- Automjete të ndryshme nga ato të kategorive D1 e D, masa maksimale e autorizuar e të cilëve i kalon 3500 kg dhe të projektuar e konstruktuar për transportin e jo më shumë se tetë pasagjerëve, përjashtuar drejtuesin e automjetit. Mjeteve të kësaj kategorie mund t’u lidhet një rimorkio, masa maksimale e autorizuar e së cilës nuk e kalon 750 kg.
Kategoria “CE” Të paktën 1 vit pas “C”	- Kombinimi i një mjeti të kategorisë C me një rimorkio ose gjysmërimorkio, ku masa maksimale e autorizuar e rimorkios ose gjysmërimorkios është më shumë se 750 kg.
Kategoria “D1” Të paktën 3 vjet pas “B” Mosha minimale 21 vjeç	- Automjetet i projektuar dhe konstruktuar për jo më shumë se 16 pasagjerë, përjashtuar drejtuesin e automjetit, dhe me gjatësi maksimale që nuk i kalon 8 m. Mjetet e kësaj kategorie mund të tërheqin një rimorkio, masa maksimale e autorizuar e së cilës nuk i kalon 750 kg.
Kategoria “D1E” Të paktën 1 vit pas “D1”	- Kombinimi i një mjeti të kategorisë D1 me një rimorkio ose gjysmërimorkio, ku masa maksimale e autorizuar e rimorkios ose gjysmërimorkios është më shumë se 750 kg.
Kategoria “D” Të paktën 3 vjet pas “B” Mosha minimale 24 vjeç	- Automjete të projektuar dhe konstruktuar për transportin e më shumë se 8 pasagjerë, përjashtuar drejtuesin e automjetit. Mjeteve të kësaj kategorie mund t’u lidhet një rimorkio, masa maksimale e autorizuar e së cilës nuk i kalon 750 kg.

Kategoria “DE” Të paktën 1 vit pas “D”	- Kombinimi i një mjeti të kategorisë D me një rimorkio ose gjysmërimorkio, ku masa maksimale e autorizuar e rimorkios ose gjysmërimorkios është më shumë se 750 kg.
---	--

LIDHJA 2

KALIMI NGA NJË LEJEDREJTIMI EKZISTUESE NË NJË LEJEDREJTIMI TË NJË KATEGORIE TJETËR

LEJEDREJTIMI QË ZOTËROHET	LEJEDREJTIMI QË KËRKOHET	PROVIMI
Kategoria “AM”	Kategoria “A1”, “A2”, “B1”, “B”	Provë teorie + provë praktike
Kategoria “A1”	Kategoria “A2”	Provë praktike
Kategoria “A2”	Kategoria “A”	Provë praktike
Kategoria “A1”, “A2”, “A”, “B1”	Kategoria “B”	Provë praktike
Kategoria “B”	Kategoria “A1”, “A2”, “A”	Provë praktike
Kategoria “B”	Kategoria “BE”, “B” kod 96	Lidhje rimorkioje + provë praktike
Kategoria “B”	Kategoria “C1”, “C”	Provë teorie + provë praktike
Kategoria “B”	Kategoria “D1”, “D”	Provë teorie + provë praktike
Kategoria “C1”	Kategoria “C”	Provë praktike
Kategoria “D1”	Kategoria “D”	Provë praktike
Kategoria “C1”, “C”, “D1”, “D”	Kategoria “C1E”, “CE”, “D1E”, “DE”	Lidhje rimorkioje + provë praktike
Kategoria “C”	Kategoria “D1”, “D”	Provë teorie + provë praktike
Kategoria “D”	Kategoria “C1”, “C”	Provë teorie + provë praktike
Kategoria “CE” + “D”	Kategoria “DE”	Pa prova
Kategoria DE + C	Kategoria “CE”	Lidhje rimorkioje + provë praktike

LIDHJA 3

PROGRAMI DHE PROVIMI I TEORISË

Programi i përgatitjes teorike në autoshkolla duhet të mbështetet në parimet e ligjit nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe akteve në zbatim të tij.

Programi i përgatitjes teorike është në funksion të kategorisë së lejedrejtimit dhe përfshin njohuritë, mbi: rrugët; mjetet rrugore; kërkesat ndaj drejtuesve të mjeteve; kategoritë dhe vlefshmëria e lejeve të drejtimit; dokumentet e nevojshme për qarkullim; sinjalistika rrugore; normat e sjelljes; rregullat dhe legjislacioni për qarkullim me mjete që transportojnë mallra apo udhëtarë; ndotjen e mjedisit; shkaqet e aksidenteve rrugore.

Kontrolli i njohurive teorike bëhet nëpërmjet provimit të teorisë. Pyetjet e provimit të teorisë janë në përputhje me programin e përgatitjes teorike dhe hartohen në bazë të temave të përcaktuara për çdo kategori lejedrejtimi, si më poshtë:

Temat për kategorinë “AM”:

1. Sinjalet e rrezikut, sinjalet e përparësisë;
2. Sinjalet e ndalimit, sinjalet e detyrimit, panelet plotësuese;
3. Sinjalet treguese, sinjalet e ndritshme, sinjalet e policëve të trafikut;
4. Rregullat e dhënies së përparësisë, sinjalet me drita, sinjalet horizontale;
5. Shpejtësia dhe kufijtë e saj, distanca e sigurisë, parakalimi, kthimi, ndryshimi i korsisë, ndryshimi i drejtimit;
6. Ndalimi, qëndrimi, pushimi dhe nisja; përkufizimet e rrugëve; përkufizimet e ciklomotorëve, drejtuesi i mjetit, lejedrejtimi i kategorisë “AM”;
7. Shkaqet e aksidenteve, sjellja në rast aksidenti, përgjegjësitë në një aksident rrugor; sigurimi i detyrueshëm;

8. Elementet e ciklomotorit dhe përdorimi i tyre, kaska mbrojtëse;
9. Sjelljet gjatë drejtimit të ciklomotorit; respektimi i mjedisit; kufizimi i ndotjes; shikueshmëria e drejtuesve të motomjeteve nga përdoruesit e tjerë të rrugës;
10. Edukimi ligjor. Ndikimi i alkoolit dhe i drogave në drejtimin e mjetit. Sanksionet ligjore për shkeljet e rregullave të qarkullimit.

Provim i informatizuar

Testi ka 30 (tridhjetë) pyetje të pavarura, tri për çdo temë, që bien në mënyrë rastësore.

Koha – 30 (tridhjetë) minuta.

Gabimet e lejuara – 3 (tre).

Temat për kategoritë “A1”, “A2”, “B”, “B1”

Temat më të rëndësishme që kanë 2 pyetje për çdo test provimi:

1. Sinjalet e rrezikut;
2. Sinjalet e ndalimit;
3. Sinjalet e detyrimit;
4. Sinjalet e përparësisë;
5. Sinjalet horizontale dhe sinjalet që tregojnë pengesa;
6. Sinjalet semaforike dhe të policëve të trafikut;
7. Kufijtë e shpejtësisë, rreziku në trafikun e ngarkuar, sjellja në kalimet në nivel;
8. Distanca e sigurisë, parimet më të rëndësishme, në lidhje me respektimin e një distance të sigurt mes mjeteve, distancat e frenimit dhe zotërimi i rrugës në gjendje të ndryshme, si dhe të kushteve të motit, faktorët e rrezikut të drejtimit, që kanë lidhje me kushtet e ndryshme të rrugëve, veçanërisht nëse ato ndryshojnë sipas motit dhe kohës, ditë apo natë;
9. Rregullat e qarkullimit të mjeteve; pozicioni i mjeteve në karrexhatë; ndryshimi i drejtimit të lëvizjes (kthimi); sjellja në prani të funeraleve, kortezheve dhe kolonave ushtarake; sjellja në kryqëzime; rregullat e përparësisë; detyrimet kundrejt mjeteve të policisë dhe të urgjencës; rreziqet e lidhura me manovrat, me drejtimin e tipave të ndryshëm të mjeteve dhe me fushëpamjen e kufizuar të drejtuesit të mjetit;
10. Shembuj të përparësisë (rregullat e përparësisë në kryqëzime);
11. Rregullat e parakalimit;
12. Rregulla të ndryshme, si: zënia e karrexhatës; sinjalizimi i mjetit të ndaluar; rregullat e qarkullimit në autostradë dhe rrugë interurbane kryesore; transporti i udhëtarëve; ngarkesa e mjeteve; panelet mbi mjete; tërheqja e mjeteve në avari; tërheqja e rimorkiove;
13. Sistemet e pajimit; funksioni dhe përdorimi; rripat e sigurimit dhe sistemet e fiksimit për fëmijët; kasko mbrojtëse dhe veshjet e sigurisë;
14. Sjelljet për parandalimin e aksidenteve rrugore; sjellja në rast të aksidenteve rrugore, kujdesi gjatë drejtimit të motorëve;
15. Kuptimi, gjykimi dhe vendimmarrja, në veçanti koha e reagimit, si dhe ndryshimet në sjelljen e drejtimit të mjetit nën ndikimin e alkoolit, drogës dhe medikamenteve mjekësore, gjendjes mendore dhe lodhjes;

Temat e tjera që kanë vetëm 1 pyetje për çdo test provimi

16. Përkufizimet rrugore dhe të trafikut; përkufizimet dhe klasifikimi i mjeteve; detyrat e drejtuesve të mjeteve në përdorimin e rrugës; bashkëpunimi civil dhe përdorimi i rrugës me përgjegjshmëri; kujdesi kundrejt përdoruesve të dobët të rrugës (të moshuarve, invalidëve, fëmijëve, këmbësorëve, ciklistëve);
17. Sinjalet treguese;
18. Sinjalet plotësuese; sinjalet e përkohshme të kantierit;
19. Panelet plotësuese;
20. Ndalimi, qëndrimi, pushimi dhe nisja;
21. Përdorimi i dritave, pajisjeve akustike, llampave spinë dhe simboleve;

22. Lejedrejtimi; dokumentet e qarkullimit të mjetit, targat e mjeteve, detyrimi kundrejt funksionarëve dhe agjentëve të policisë; sanksionet; lejedrejtimi me pikë; përdorimi i lenteve dhe aparateve të tjera;

23. Përgjegjësia civile, penale dhe administrative, sigurimi i detyrueshëm dhe sigurimet e tjera ligjore të mjetit;

24. Kufizimi i konsumit; respektimi i mjedisit; ndotja atmosferike, akustike dhe nga hedhjet e mbeturinave;

25. Elementet përbërëse të mjetit, rëndësia e tyre për sigurinë: mirëmbajtja dhe përdorimi; stabiliteti i mjetit në lëvizje; sjellja e kujdesshme në qarkullim.

Provim i informatizuar

Testi përbëhet nga 40 (dyzet) pyetje të pavarura, dy pyetje për çdo temë të rëndësishme dhe një pyetje për çdo temë tjetër, të cilat bien në mënyrë rastësore.

Koha – 40 (dyzet) minuta.

Gabimet e lejuara – 4 (katër).

Temat për kategoritë “C1”, “C”:

1. Periudha e drejtimit dhe pushimit. Rregullat për kohën (orët) e drejtimit të mjetit dhe periudhat e pushimit;

2. Pajisja regjistruese (tahografi). Përdorimi i pajisjeve të regjistrimit;

3. Legjislacioni për transportin e mallrave;

4. Dokumentet e mjetit dhe qarkullimit që kërkohen për transportin kombëtar dhe ndërkombëtar të mallrave;

5. Sjellja në rastet e aksidenteve. Njohja e masave që duhet të merren pas një aksidenti ose dukuri të ngjashme, duke përfshirë veprime emergjente si evakuimi i udhëtarëve dhe njohuritë bazë për dhënien e ndihmës së parë;

6. Njohuri për montimin, përdorim dhe kujdesin për gomat. Masat që merren për heqjen dhe zëvendësimin e rrotave;

7. Rregulla për peshat dhe dimensionet e automjeteve në qarkullim. Rregulla mbi kufijtë e shpejtësisë së këtyre mjeteve;

8. Kufizimet e fushëpamjes, në varësi të karakteristikave të mjeteve. Leximi i një harte rrugore, planifikimi i itinerarit, përfshirë përdorimin e sistemeve elektronike të navigimit (fakultativ);

9. Sigurimi i ngarkesave në mjet. Kontrolli i ngarkesës (sistemimi dhe fiksimi), vështirësitë me ngarkesa të llojeve të ndryshme (p.sh. ngarkesa të lëngshme, ngarkesa të varura), ngarkimi dhe shkarkimi i mallrave dhe përdorimi i pajisjeve të ngarkimit;

10. Lidhja e rimorkiove dhe gjysmërimorkiove. Njohuri mbi llojet, ndërtimi, pjesët kryesore, lidhja, përdorimi dhe mirëmbajtja e përditshme e sistemeve lidhëse;

11. Ndërtimi dhe funksionimi i motorëve me djegie të brendshme, lëngjet (p.sh. vaji i motorit, lëngu ftohës), sistemi i ushqimit, sistemi elektrik, sistemi i ndezjes, sistemet e transmetimit të lëvizjes (friksioni, kutia e shpejtësisë etj.);

12. Sistemi i lubrifikimit dhe sistemi i ftohjes. Mbrojtja nga ngrica;

13. Njohuri mbi identifikimin e defekteve të sistemit të drejtimit dhe sistemin e amortizimit;

14. Funksionimi i sistemit të frenimit dhe drejtimit. Njohuri mbi llojet, ndërtimin, pjesët kryesore. Mirëmbajtja e përditshme e sistemeve. Rregullatori i shpejtësisë (bllokazhi), dhe funksionimi i sistemit kundër bllokimit frenave (ABS);

15. Defektet dhe përcaktimi i shkakut të avarive;

16. Mirëmbajtja e mjeteve dhe riparimet e zakonshme;

17. Përgjegjësia e drejtuesit të mjetit në lidhje me marrjen në dorëzim të mallit, transportin dhe shpërndarjen e tij në përputhje me kushtet e rëna dakord midis palëve.

Provim i informatizuar

Testi përbëhet nga 40 (dyzet) pyetje të pavarura, të cilat bien në mënyrë rastësore, dy pyetje për çdo temë dhe gjashtë pyetje nga gjashtë tema të ndryshme.

Koha – 40 (dyzet) minuta.

Gabimet e lejuara – 4 (katër).

Temat për kategoritë “D1”, “D” dhe kandidatët janë mbajtës të lejedrejtimit “B”:

1. Periudha e drejtimit dhe pushimit. Rregullat për kohën (orët) e drejtimit të mjetit dhe periudhat e pushimit;

2. Pajisja regjistruese (tahografi). Përdorimi i pajisjeve të regjistrimit;

3. Legjislacioni për transportin e udhëtarëve;

4. Dokumentet e mjetit dhe qarkullimit që kërkohen për transportin kombëtar dhe ndërkombëtar të udhëtarëve;

5. Sjellja në rastet e aksidenteve. Njohja e masave që duhet të merren pas një aksidenti ose dukuri të ngjashme, duke përfshirë veprime emergjente, si evakuimi i udhëtarëve dhe njohuritë bazë për dhënien e ndihmës së parë;

6. Njohuri për montimin, përdorim dhe kujdesin për gomat. Masat që merren për heqjen dhe zëvendësimin e rrotave;

7. Rregulla për peshat dhe dimensionet e automjeteve në qarkullim. Rregulla mbi kufijtë e shpejtësisë së këtyre mjeteve;

8. Kufizimet e fushëpamjes në varësi të karakteristikave të mjeteve. Leximi i një harte rrugore, planifikimi i itinerarit, përfshirë përdorimin e sistemeve elektronike të navigimit (fakultativ);

9. Lidhja e rimorkiove dhe gjysmërimorkiove. Njohuri mbi llojet, ndërtimi, pjesët kryesore, lidhja, përdorimi dhe mirëmbajtja e përditshme e sistemeve lidhëse;

10. Ndërtimi dhe funksionimi i motorëve me djegie të brendshme, lëngjet (p.sh., vaji i motorit, lëngu ftohës), sistemi i ushqimit, sistemi elektrik, sistemi i ndezjes, sistemet e transmetimit të lëvizjes (friksioni, kutia e shpejtësisë etj.);

11. Sistemi i lubrifikimit dhe sistemi i ftohjes. Mbrojtja nga ngrica;

12. Njohuri mbi metodat për identifikimin e shkaqeve të defekteve të elementeve të sistemit të drejtimit dhe sistemit të shuarjes së lëkundjeve (amortizimit);

13. Frenimi dhe përsheptimi. Njohuri mbi llojet, ndërtimin, pjesët kryesore. Mirëmbajtja e përditshme e sistemeve. Rregullatori i shpejtësisë (bllokazhi), dhe funksionimi i sistemit kundër bllokimit frenave (ABS);

14. Defektet dhe përcaktimi i shkakut të avarive;

15. Mirëmbajtja e mjeteve dhe riparimet e zakonshme;

16. Përgjegjësia e drejtuesit të mjetit ndaj personave të transportuar, komoditetin dhe sigurinë e pasagjerëve, transportin e fëmijëve dhe kontrollet e nevojshme para nisjes.

Provimi i informatizuar

Testi përbëhet nga 40 (dyzet) pyetje të pavarura, të cilat bien në mënyrë rastësore, dy pyetje për çdo temë dhe tetë pyetje nga gjashtë tema të ndryshme.

Koha – 40 (dyzet) minuta.

Gabimet e lejuara – 4 (katër).

Temat për kategoritë “D1”, “D” kur kandidatët janë mbajtës të lejedrejtimit të kategorisë “C1”, “C”:

1. Legjislacioni për transportin e udhëtarëve;

2. Dokumentet e mjetit dhe qarkullimit që kërkohen për transportin kombëtar dhe ndërkombëtar të udhëtarëve;

3. Sjellja në rastet e aksidenteve. Njohja e masave që duhet të merren pas një aksidenti ose dukuri të ngjashme, duke përfshirë veprime emergjente si evakuimi i udhëtarëve dhe njohuritë bazë për dhënien e ndihmës së parë;

4. Përgjegjësia e drejtuesit të mjetit ndaj personave të transportuar, komoditetin dhe sigurinë e pasagjerëve, transportin e fëmijëve dhe kontrollet e nevojshme para nisjes.

Provim i informatizuar

Testi përbëhet nga 10 (dhjetë) pyetje të pavarura, tri pyetje për dy temat e para dhe të tjerat dy, të cilat bien në mënyrë rastësore.

Koha – 10 (dhjetë) minuta.

Gabimet e lejuara – 1 (një).

Temat për kategoritë “C1”, “C”, kur kandidatët janë mbajtës të lejedrejtimit të kategorisë “D1”, “D”:

1. Legjislacioni për transportin e mallrave;
2. Dokumentet e mjetit dhe qarkullimit që kërkohen për transportin kombëtar dhe ndërkombëtar të mallrave;
3. Sigurimi i ngarkesave në mjet. Kontrolli i ngarkesës (sistemimi dhe fiksimi), vështirësitë me ngarkesa të llojeve të ndryshme (p.sh., ngarkesa të lëngshme, ngarkesa të varura), ngarkimi dhe shkarkimi i mallrave dhe përdorimi i pajisjeve të ngarkimit;
4. Përgjegjësia e drejtuesit të mjetit, në lidhje me marrjen në dorëzim të mallit, transportin dhe shpërndarjen e tij, në përputhje me kushtet e rëna dakord midis palëve.

Provim i informatizuar

Testi përbëhet nga 10 (dhjetë) pyetje të pavarura, tri pyetje për dy temat e para dhe të tjerat dy, të cilat bien në mënyrë rastësore.

Koha – 10 (dhjetë) minuta.

Gabimet e lejuara – 1 (një).

Temat për fitimin e pikëve për mbajtësit e lejedrejtimit, kur gjendja e tyre bëhet zero:

1. Sinjalistika rrugore;
2. Kufijtë e shpejtësisë, rreziku në trafikun e ngarkuar, sjellja në kalimet në nivel;
3. Distanca e sigurisë, parimet më të rëndësishme në lidhje me respektimin e një distance të sigurt mes mjeteve, distancat e frenimit dhe zotërimi i rrugës në gjendje të ndryshme, si dhe të kushteve të motit, faktorët e rrezikut të drejtimit, që kanë lidhje me kushtet e ndryshme të rrugëve, veçanërisht nëse ato ndryshojnë sipas motit dhe kohës, ditë apo natë;
4. Rregullat e qarkullimit të mjeteve; pozicioni i mjeteve në karrexhatë; ndryshimi i drejtimit të lëvizjes (kthimi); sjellja në prani të funeraleve, kortezheve dhe kolonave ushtarake; sjellja në kryqëzime; rregullat e përparësisë; detyrimet kundrejt mjeteve të policisë dhe të urgjencës; rreziqet e lidhura me manovrat, me drejtimin e tipave të ndryshëm të mjeteve dhe me fushëpamjen e kufizuar të drejtuesit të mjetit;
5. Shembuj të përparësisë (rregullat e përparësisë në kryqëzime);
6. Rregullat e parakallimit;
7. Rregulla të ndryshme, si: zënia e karrexhatës; sinjalizimi i mjetit të ndaluar; rregullat e qarkullimit në autostradë dhe rrugë interurbane kryesore; transporti i udhëtarëve; ngarkesa e mjeteve; panelet mbi mjete; tërheqja e mjeteve në avari; tërheqja e rimorkiove;
8. Sistemet e pajimit; funksioni dhe përdorimi; rripat e sigurimit dhe sistemet e fiksimit për fëmijët; kasko mbrojtëse dhe veshjet e sigurisë;
9. Sjelljet për parandalimin e aksidenteve rrugore; sjellja në rast të aksidenteve rrugore, kujdesi gjatë drejtimit të motorëve;
10. Kuptimi, gjykimi dhe vendimmarrja, në veçanti, koha e reagimit, si dhe ndryshimet në sjelljen e drejtimit të mjetit nën ndikimin e alkoolit, drogës dhe medikamenteve mjekësore, gjendjes mendore dhe lodhjes;
11. Përkufizimet rrugore dhe të trafikut; përkufizimet dhe klasifikimi i mjeteve; detyrat e drejtuesve të mjeteve në përdorimin e rrugës; bashkëpunimi civil dhe përdorimi i rrugës me përgjegjshmëri; kujdesi kundrejt përdoruesve të dobët të rrugës (të moshuarve, invalidëve, fëmijëve, këmbësorëve, çiklistëve);
12. Ndalimi, qëndrimi, pushimi dhe nisja;

13. Përdorimi i dritave, pajisjeve akustike, llambave spinë dhe simboleve; elementet përbërëse të mjetit, rëndësia e tyre për sigurinë:

14. Lejedrejtimi; dokumentet e qarkullimit të mjetit, targat e mjeteve, detyrimi kundrejt funksionarëve dhe agentëve të policisë; sanksionet; lejedrejtimi me pikë; përdorimi i lenteve dhe aparateve të tjera:

15. Përgjegjësia civile, penale dhe administrative, sigurimi i detyrueshëm dhe sigurimet e tjera ligjore të mjetit.

Provim i informatizuar

Testi ka 30 (tridhjetë) pyetje të pavarura, dy pyetje për çdo temë të rëndësishme dhe një pyetje për çdo temë tjetër, të cilat bien në mënyrë rastësore.

Koha – 30 (tridhjetë) minuta.

Gabimet e lejuara – 3 (tre).

LIDHJA 4

PROGRAMI I PËRGATITJES SË AFTËSIVE DREJTUESE DHE TË SJELLJES, KOHËZGJATJA E NEVOJSHME DHE PROVIMI

Programi dhe prova e praktikës për lejedrejtimi të kategorisë “AM”

I. Përgatitje dhe kontrolli teknik i mjetit me qëllim sigurinë rrugore

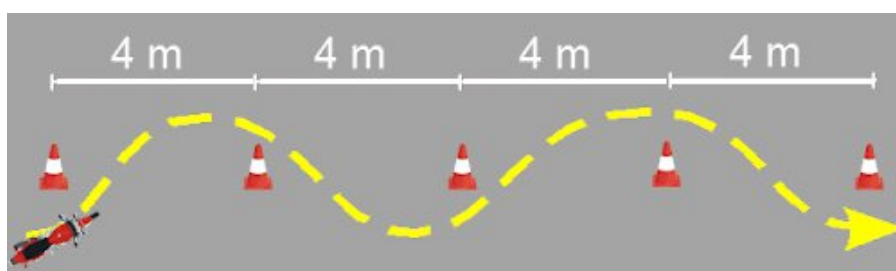
Kandidati duhet të tregojë se është i aftë për t'u përgatitur për të drejtuar me siguri, duke kryer:

1. Rregullimin e veshjeve mbrojtëse, si: dorezat, çizmet dhe kaskën e sigurisë;

2. Kontrollin e rastit të gjendjes së gomave (kontroll vizual i thellësisë së prerjes së faqes shkelëse dhe presionit të fryrjes), frenave (identifikimi i komanduesve të frenave, kontrolli i sistemit të frenave për rrjedhje), sistemit të drejtimit (kontroll për lëvizje anormale, identifikimi i pajisjeve komanduese të vendosura në timon), çelësit të ndaljes së emergjencës (nëse aplikohet), zinxhirit (kontrolli i tensionit të tyre, nëse i pranishëm), nivelit të vajit (kontrolli i nivelit të sistemit të frenimit dhe të motorit), stopave, fenerëve, treguesve të drejtimit (sinjalet) dhe borisë (aktivizimi).

II. Manovrat e veçanta për mjetet me dy rrota

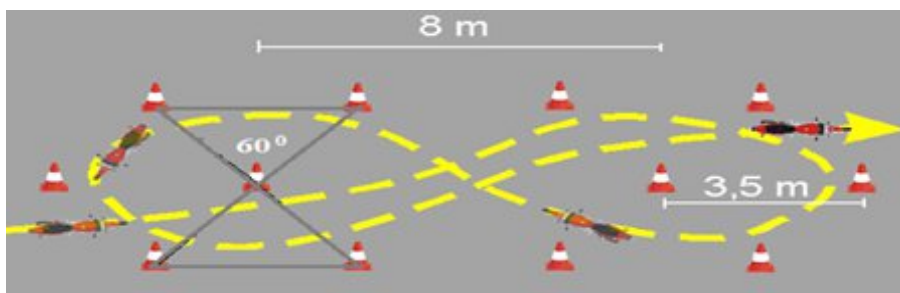
1. Realizimi i një prove me shpejtësi të ngadaltë një lëvizje zigzage

Lëvizje me motor ndërmjet 5 koneve prej gome ose plastike, të vendosur në një vijë të drejtë me distance 4 m nga njëri-tjetri.

Gjatë provës nuk duhen prekur dhe të mos largohet shumë nga konet, nuk duhet shmangur itinerari dhe nuk duhet vendosur këmba në tokë.

2. Realizimi i provës së ekuilibrit

Vendosni dy kone në një distancë prej 8 m. Vendosni rreth secilit prej 2 koneve, në një distancë prej 3,5 m, 5 kone të tjera, në mënyrë që çdo dy nga konet e njëpasnjëshme, së bashku me konin e qendrës, formojnë një trekëndësh barabrinjës. Asnjë kon nuk duhet të vendoset midis dy koneve të qendrës.

Kandidati duhet të përshkruajë një itinerar në formë tete, sa më të rregullt që të jetë e mundur, hapësirën midis dy koneve të vendosur në qendër brenda zonës së kufizuar nga 10 konet e tjerë.

Gjatë provës nuk duhen prekur dhe të mos largohet shumë nga konet, nuk duhet shmangur itinerari dhe nuk duhet vendosur këmba në tokë.

3. Realizimi i një manovre me shpejtësi të lartë, në një korridor të ngushtë

Kjo mundëson vlerësimin e pozicionit në motor, drejtimin e shikimit, ekuilibrin, teknikën e drejtimit;

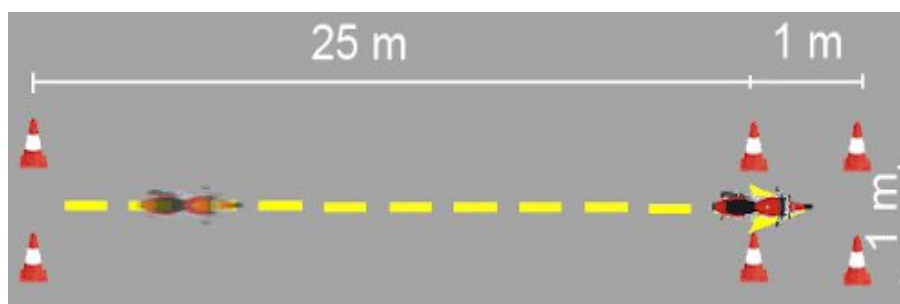
Krijoni hapësirë me kone të vendosura në distancë 50 cm një korridor të gjatë 6 m dhe të gjerë sa gjerësia maksimale e motoçikletës plus 30 cm.

Kandidati duhet të kalojë nëpër korridorin që kufizohet nga kone (6 m) me një shpejtësi prej së paku 30 km/orë, **pa prekur konet dhe pa vendosur këmbën në tokë.**

4. Prova e frenimit të përshtatshëm për ndalim me saktësi

Në një hapësirë të një rruge shënojmë një vijë të drejtë prej 25 m, në fund të saj vendosni, në një distancë prej 1 m, 2 kone, në mënyrë që vija bashkuese e tyre të jetë pingul me vijën e drejtë të rrugës dhe të baraslarguar ajo. Paralel me vijën bashkuese të 2 koneve të para, në largësi një metër vendosen dy kone të tjera, po në 1 metër ndërmjet tyre, duke krijuar një katror.

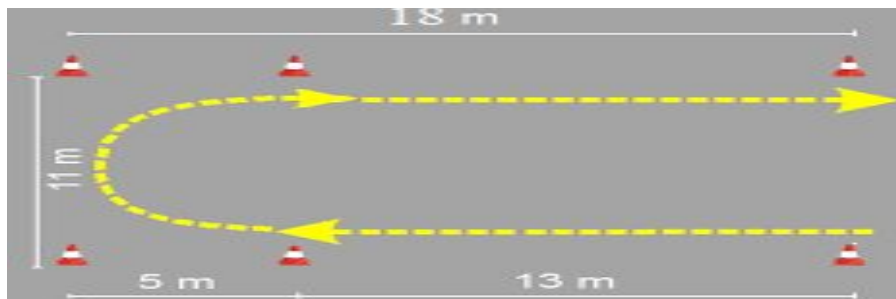

Kandidati duhet të përshkruajë duke u nisur nga fillimi i vijës hapësirën prej 25 m nga drejtkëndëshi i formuar me kone dhe duhet të ndalojë mjetin brenda katrorit, ku distanca midis akseve të rrotave të jetë **brenda hapësirës së vijave bashkuese të koneve**.

II. Manovrat e veçanta për mjetet me tri ose katër rrota

1. Përgatitja e mjetit dhe manovrat bazë (lëvizja dhe kontrolli i mjetit në një kthesë)

Krijoni me kone të vendosura, sipas skemës së mëposhtme një hapësirë të kufizuar rruge për realizimin e provës. Vendosja e koneve bëhet në gjatësinë e manovrimit: 18 m (13 + 5) gjerësia: 11 m.

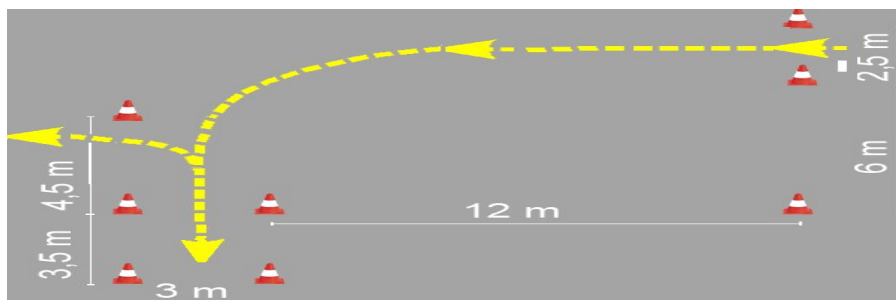

Kandidati, fillon manovrën në konin e parë majtas deri në konin e dytë, tek i cili fillon të kthehet djathtas, duke kaluar pranë vijës bashkuese që bashkon dy konet e fundit të vendosura në fundin e zonës së manovrimit, pa e kaluar atë dhe përfundon kthesën dhe vazhdon manovrën me shpejtësi konstante deri në konin e fundit.

Gjatë provës nuk duhet të largohet shumë nga konet ose të kalojë përtej shenjave horizontale dhe duhet të realizohet kthesa, në mënyrë të rregullt, pa shmangur itinerarin e përcaktuar.

2. Parkimi dhe lëvizja prapa

Krijoni me kone të vendosura sipas skemës së mëposhtme një hapësirë të kufizuar rruge për realizimin e provës gjatësia e zonës së manovrimit: 18/19 m gjerësia 12 m.

Kandidati niset nga koni i parë dhe pasi përshkon një rrugë të drejtë rreth 10 m, kthehet majtas dhe e ndalon mjetin në brendësi të zonës së qëndrimit të kufizuar nga katër kone. Pastaj vendos marshin prapa (indietro) dhe kthehet djathtas duke lënë në të majtë të tij konin e fundit kufizues.

Gjatë provës nuk duhen rrëzuar një ose më shumë kone ose të kalojë përtej shenjave horizontale dhe duhet të realizohet kthesa, në mënyrë të rregullt pa shmangur itinerarin e përcaktuar.

3. Prova e frenimit të përshtatshëm për ndalim me saktësi të plotë

Në një hapësirë të një rruge shënojmë një vijë të drejtë prej 20 m, ku në fillimin dhe në fund të saj vendosen të baraslarguara nga ajo dy kone, në një distancë prej 2,5 m.

Kandidati, i nisur nga dy konet e para, pas një faze të parë të përshpejtimit, fillon të fenojë në mënyrë të tillë që të ndalojë mjetin pranë dy koneve në fund të vijës.

Gjatë provës kandidati nuk duhet të ndalojë mjetin me rrotën e përparme që ka kaluar vijën bashkuese midis të 2 koneve.

III. Sjellja në trafik

Kandidati duhet të kryejë veprimet e mëposhtme, në situatat e trafikut normal, me siguri të plotë dhe duke marrë të gjitha masat e nevojshme, në:

1. Drejtimin e mjetit: pas parkimit, pas ndalimit në trafik, hyrja në rrugë me përparësi;
2. Drejtimin e mjetit në rrugë të drejtë gjatë këmbimit me mjete të tjera (duke përfshirë dhe këmbimin në hapësira të kufizuara);
3. Drejtimin e mjetit në kthesa;
4. Kryqëzime: afrimi dhe kalimi i kryqëzimeve në nivel dhe disnivel;
5. Ndryshimin e drejtimit: kthimet majtas, djathtas dhe ndryshimi i korsive;
6. Parakalim: parakalimi i mjeteve të tjera (nëse është e mundshme), drejtimi i mjetit përgjatë pengesave (p.sh. mjeteve të parkuara) dhe parakalimi nga mjete të tjera (nëse është e përshtatshme);
7. Rrugë me karakteristika të veçanta (nëse ka): rrethrotullime, kalimet në nivel, vendqëndrime tramvaj/autobus, vendkalimet për këmbësorë, lëvizja me mjet në rrugë të përpjetë/tatëpjetë në distanca të gjata;
8. Marrjen e masave të nevojshme, kur zbritet nga mjeti.

Kohëzgjatja e testit dhe distanca e përshkruar duhet të jenë të mjaftueshme për të provuar aftësitë drejtuese dhe të sjelljes, të listuara si më sipër. Në asnjë rast, kohëzgjatja e provës nuk duhet të jetë më pak se 25 minuta.

Programi dhe prova e praktikës për lejedrejtimi të kategorisë “A1”, “A2” dhe “A”

I. Përgatitje dhe kontrolli teknik i motomjetit me qëllim sigurinë rrugore

Kandidati duhet të tregojë se është i aftë për t’u përgatitur për të drejtuar me siguri, duke kryer:

1. Rregullimin e veshjeve mbrojtëse, si: dorezat, çizmet dhe kaskën e sigurisë;
2. Kontrollin e rastit të gjendjes së gomave (kontroll vizual i thellësisë së prerjes së faqes shkelëse dhe presionit të fryrjes), frenave (identifikimi i komanduesve të frenave, kontrolli i sistemit të frenave për rrjedhje), sistemit të drejtimit (kontroll për lëvizje anormale, identifikimi i pajisjeve komanduese të vendosura në timon), çelësit të ndaljes së emergjencës (nëse aplikohet), zinxhirit (kontrolli i tensionit të tyre, nëse i pranishëm), nivelit të vajit (kontrolli i nivelit të sistemit të frenimit dhe të motorit), stopave, fenerëve, treguesve të drejtimit (sinjalet) dhe borisë (aktivizimi).

II. Manovrat e veçanta

1. Mbajtja e motorit pa mbështetëse dhe lëvizja me të pa ndihmën e fuqisë motorike, duke ecur bashkë me motorin;
2. Parkimi i motorit mbi mbështetëset e tij;
3. Provat e ekuilibrit dhe kalimit në një korridor të ngushtë.

Përgatitni një korridor 48 metra të gjatë dhe 5,5 metra të gjerë. Brenda korridorit futni 5 kone, i pari në një distancë prej 20 metrash, të tjerët në një distancë prej 7 metrash.

Në fund të korridorit, caktoni një zonë tjetër prej 22 metrash të gjatë me 11 metra të gjerë, brenda kësaj zone vendosni një kon që është 11 metra nga koni i fundit i linjës së mesit të korridorit dhe 3 metra nga linja anësore dhe një kon që është 4.5 metra nga vija bazë dhe 5.5 nga vija anësore e zonës.

Gjashtëdhjetë metra nga vija anësore e zonës, vendosni dy kufizues të veçantë të ulët horizontal, 1 metër larg njëri-tjetrit. Pas 10 metrash të mëtejshme rregulloni 3 kone horizontale, të vendosura 32.5 cm larg dhe në të njëjtën distancë, një kufizues të veçantë të ulët horizontal në korrespondencë me këtë të fundit, vendosni një kufizues të veçantë të ulët horizontal në një distancë prej 1 metri.

Pas 8 metrash të mëtejshëm, rregulloni dy kufizues të veçantë të ulët horizontalë, 1 metër larg njëri-tjetrit dhe, më në fund, pas 11.5 metrash, rregulloni 4 kone të vendosura gjatësisht me 50 cm dhe anash me 1.3 metra.

Kandidati së pari kryen lëvizje me motor në korridor, duke lënë konin e parë në të djathtë ose në të majtë.

Në fund të korridorit ai do të duhet të kalojë midis tri koneve të vendosura në qendër të zonës, pastaj të kalojë nëpër korridorin e dytë, duke kaluar brenda koneve me distancë prej 1 metri larg dhe në fund të ndalojë automjetin, në mënyrë që rrota e përparme të kalojë në rreshtimin e parë, por jo e dyta

Gjatë provës nuk duhen prekur një ose më shumë kone dhe të shmanget kalimi i një koni gjatë lëvizjes, nuk duhet shmangur itinerari, nuk duhet vendosur këmba në tokë dhe ndalimi i motorit me rrotën e përparme që nuk kalon rreshtimin e parë ose që kalon rreshtimin e dytë.

Për sa i përket përgatitjes së zonave të provës, është e nevojshme të theksohet nevoja që rrugët në të cilat kryhen provat e fazës së dytë për arritjen e kategorive “A1”, “A2” dhe “A” duhet të asfaltohen dhe në kushte të tilla që të mos krijojnë rrezik për sigurinë e kandidatëve.

III. Sjellja në trafik

Kandidati duhet të kryejë veprimet e mëposhtme, në situatat e trafikut normal, me siguri të plotë dhe duke marrë të gjitha masat e nevojshme, në:

1. Drejtimin e mjetit: pas parkimit, pas ndalimit në trafik, hyrja në rrugë me përparësi;
2. Drejtimin e mjetit në rrugë të drejtë gjatë këmbimit me mjete të tjera (duke përfshirë dhe këmbimin në hapësira të kufizuara);
3. Drejtimin e mjetit në kthesa;
4. Kryqëzime: afrimi dhe kalimi i kryqëzimeve në nivel dhe disnivel;
5. Ndryshimin e drejtimit: kthimet majtas, djathtas dhe ndryshimi i korsive;
6. Hyrje-daljet në autostrada ose rrugë të ngjashme me to (nëse ka): hyrja nëpërmjet korsisë së shpejtimit, dalja nëpërmjet korsisë së ngadalësimit;
7. Parakalim: parakalimi i mjeteve të tjera (nëse është e mundshme), drejtimi i mjetit përgjatë pengesave (p.sh. mjeteve të parkuara) dhe parakalimi nga mjete të tjera (nëse është e përshtatshme);
8. Rrugë me karakteristika të veçanta (nëse ka): rrethrotullime, kalimet në nivel, vendqëndrime tramvaj/autobus, vendkalimet për këmbësorë, lëvizja me mjet në rrugë të përpjetë/tatëpjetë në distanca të gjata;
9. Marrjen e masave të nevojshme kur zbritet nga mjeti.

Kohëzgjatja e testit dhe distanca e përshkruar duhet të jenë të mjaftueshme për të provuar aftësitë drejtuese dhe të sjelljes, të listuara si më sipër. Në asnjë rast kohëzgjatja e provës nuk duhet të jetë më pak se 25 minuta.

Programi dhe prova e praktikës për lejedrejtimi të kategorisë “B1”

I. Përgatitja dhe kontrolli teknik i automjetit me qëllim sigurinë rrugore

Kandidati duhet të tregojë se është i aftë për t'u përgatitur për të drejtuar mjetin me siguri, duke kryer:

1. Rregullimin e ndenjës për të marrë një pozicion ulur të rregullt;
2. Rregullimin e pasqyrave, rripave të sigurimit dhe mbështetëses së kokës, nëse ka;
3. Kontrollin e dymave, nëse janë të mbyllura;
4. Kontrollin e zakonshëm të gjendjes së gomave (kontroll vizual i thellësisë së prerjes së faqes shkelëse dhe presionit të fryrjes), sistemit të drejtimit (kontroll për lëvizje anormale, identifikimi i pajisjeve komanduese të vendosura në timon), sistemit të frenimit (identifikimi i komanduesve të frenave, kontrolli i sistemit të frenave për rrjedhje) të lëngjeve (p.sh. vaj motori, lëngu ftohës, lëngjet larëse), stopave, fenerëve, treguesve të drejtimit dhe borisë (aktivizimi).

II. Manovra të veçanta për t'u testuar

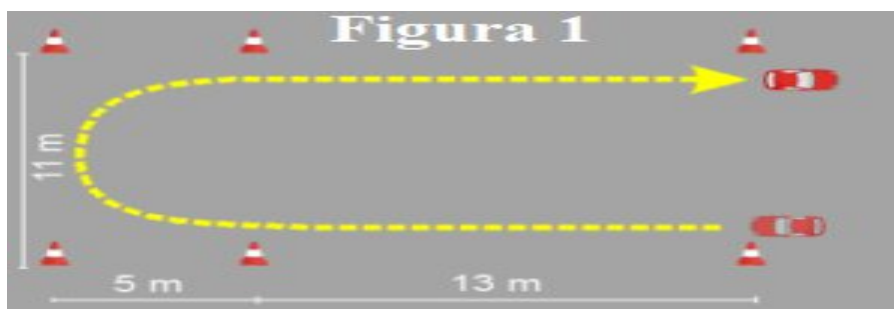
Një përzgjedhje e manovrave të mëposhtme do të testohen (të paktën dy manovrat nga ato të treguara më poshtë, duke përfshirë edhe një në marshin e lëvizjes prapa):

1. Lëvizja dhe kontrolli i motomjetit në një kthesë;

Vendosja e koneve bëhet sipas figurës 1:

Gjatësia e manovrimit: 18 m (13 + 5);

Gjerësia: 11 m.

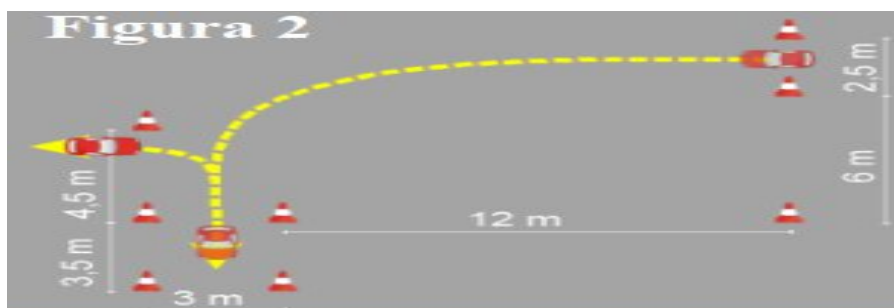
Kandidati kalon konin e arë dhe te koni i dytë futet në kthesë, mbaron kthesën dhe vazhdon lëvizjen me shpejtësi konstante deri te koni i fundit.

2. Parkimi dhe lëvizja prapa

Gjatësia e zonës së manovrimit: 18/19 m, gjerësia: 12 m.

Përgatitja e testit siç tregohet në fig. 2

Kandidati i nisur nga koni i parë, pasi përshkon një rrugë të drejtë rreth 10 m, kthehet majtas dhe e ndalon mjetin në brendësi të zonës së qëndrimit të kufizuar nga katër kone. Pastaj vendos marshin prapa (indietro) dhe kthehet djathtas, duke lënë në të majtë të tij konin e fundit kufizues.

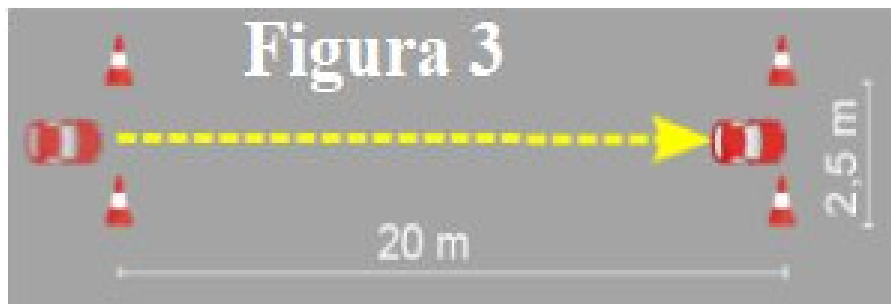
- 3.

Frenim i përshtatshëm për ndalim me saktësi të plotë;

Gjatësia e zonës së manevrës është rreth 20 m, gjerësia: 3 m.

Përgatitja e testit, siç tregohet në fig. 3

Kandidati nisët nga dy konet e parë kufizues dhe pas fazës së parë të përshpejtimit fillon të frenojë në mënyrë të tillë për të ndaluar mjetin në afërsi të dy koneve të vendosura në fund të hapësirës së shënuar. Mjeti duhet të ndalojë pranë vijës pa i prekur konet.

III. Sjellja në trafik

Kandidati duhet të kryejë të gjitha veprimet e mëposhtme në situatë të trafikut normal, në siguri të plotë dhe duke marrë të gjitha masat e nevojshme, në:

1. Drejtimin e mjetit: pas parkimit; pas një ndalese në trafik; hyrjes në rrugë me përparësi;
2. Drejtimin e mjetit në rrugë të drejtë gjatë këmbimit me mjete të tjera (duke përfshirë edhe këmbimin në hapësira të kufizuara);
3. Drejtimin e mjetit në kthesa;
4. Kryqëzime: afrimi dhe kalimi i kryqëzimeve në nivel dhe disnivel;
5. Ndryshimin e drejtimit: kthimet majtas, djathtas dhe ndryshimi i korsive;
6. Hyrje-daljet në autostrada ose rrugë të ngjashme me to (nëse ka): hyrja nëpërmjet korsisë së shpejtimit; dalja nëpërmjet korsisë së ngadalësimit;
7. Parakalimi: parakalim i mjeteve të tjera (nëse është e mundur); drejtimin e mjetit përgjatë pengesave (p.sh. mjete të parkuara) dhe parakalimi nga mjete të tjera nëse është e përshtatshme);
8. Rrugë me karakteristika të veçanta (nëse ka): rrethrotullime; kalimet në nivel; vendqëndrime tramvaj/autobus; vendkalimet për këmbësorë; lëvizja me mjet në rrugë të përpjetë/tatëpjetë në distanca të gjata;
9. Marrjen e masave të nevojshme kur zbritet nga mjeti.

Kohëzgjatja e testit dhe distanca e përshkruar duhet të jenë të mjaftueshme për të provuar aftësitë drejtuese dhe të sjelljes, të listuara si më sipër. Në asnjë rast kohëzgjatja e provës nuk duhet të jetë më pak se 25 minuta.

Programi dhe prova e praktikës për lejedrejtimi të kategorisë “B”

Për kategorinë B, përveç programit, kandidatët duhet të kryejnë edhe 6 orë ushtrim të detyrueshëm praktike, si më poshtë:

- 2 orë lëvizje në kushte të natës, në rrugë urbane të ngushta dhe të gjera, ku ka mjete të parkuara anash ose jo, në kryqëzime të rregulluara me sinjale vertikale dhe impiante semaforike;
- 2 orë lëvizje në rrugë urbane ose në rrugë interurbane dytësore, duke shfrytëzuar mjetin në regjime të ndryshme të punës së motorit, në regjimin e momentit përdredhës maksimal dhe duke shfrytëzuar konsumin minimal të karburantit;
- 2 orë lëvizje në autostradë ose rrugë interurbane kryesore apo dytësore duke kaluar shpejtësinë 50 km/orë, duke përdorur 5 marshe dhe marshin më të përshtatshëm të shpejtësisë gjatë lëvizjes.

I. Përgatitja dhe kontrolli teknik i automjetit me qëllim sigurinë rrugore

Kandidati duhet të tregojë se është i aftë për t'u përgatitur për të drejtuar mjetin me siguri, duke kryer:

1. Rregullimin e ndenjësës për të marrë një pozicion ulur të rregullt;
2. Rregullimin e pasqyrave, rripave të sigurimit dhe mbështetëses së kokës, nëse ka;

3. Kontrollin e dyerve, nëse janë të mbyllura;

4. Kontrollin e zakonshëm të gjendjes së gomave (kontroll vizual i thellësisë së prerjes së faqes shkelëse dhe presionit të fryrjes), sistemit të drejtimit (kontroll për lëvizje anormale, identifikimi i pajisjeve komanduese të vendosura në timon), sistemit të frenimit (identifikimi i komanduesve të frenave, kontrolli i sistemit të frenave për rrjedhje) të lëngjeve (p.sh. vaj motori, lëngu ftohës, lëngjet larëse), stopave, fenerëve, treguesve të drejtimit dhe borisë (aktivizimi).

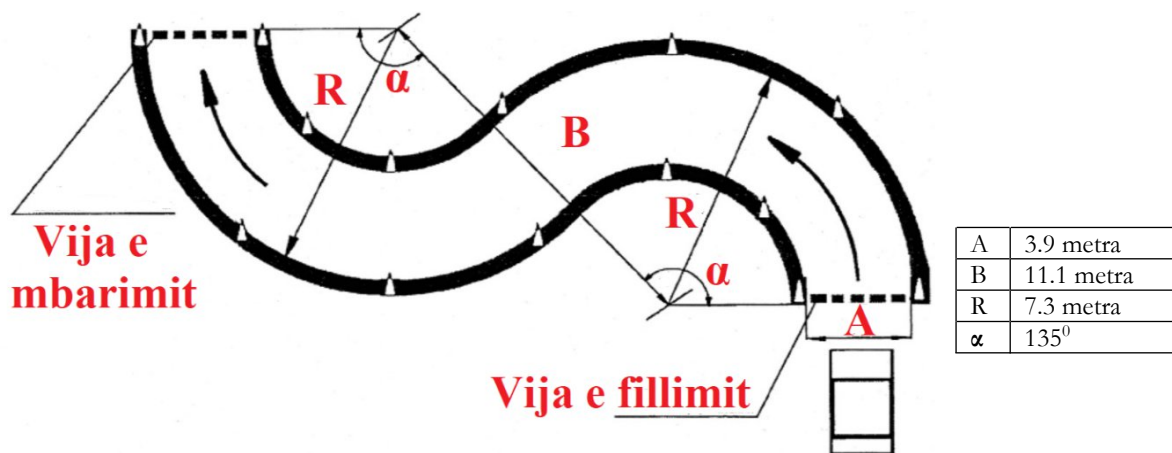
II. Manovra të veçanta për t'u testuar

Një përzgjedhje e manovrave të mëposhtme do të testohen (të paktën dy manovrat për të katërta pikat, duke përfshirë edhe një në marshin e lëvizjes prapa):

1. Lëvizja prapa nga e majta apo nga e djathta në një kthesë, duke qëndruar brenda korsisë.

Kandidati në mënyrë alternative bën kthesa majtas dhe djathtas përgjatë një trajektore të caktuar në varësi të skemës pa përdorur lëvizjen në të kundërt të asaj me të cilën po realizon manovrën dhe mund të realizohet në autodrom ose zonë të mbyllur. Prova mund të kryhet me lëvizjen para dhe mbrapa.

Pajisjet e shënimit instalohen nga punonjësit e DRPTSH-së me rregulla të caktuara, sipas skemës së ushtrimit që do të realizohet. Distanca midis koneve duhet të jetë jo më shumë se 2 metra.

Realizimi i ushtrimit:

- Afrohuni në vijën e fillimit të ushtrimit, ndaloni.
- Prisni komandën e fillimit të provës.
- Kryeni një kthesë majtas.
- Kryeni një kthesë të djathtë.
- Ndaloni pas vijës përfundimtare të ushtrimit.

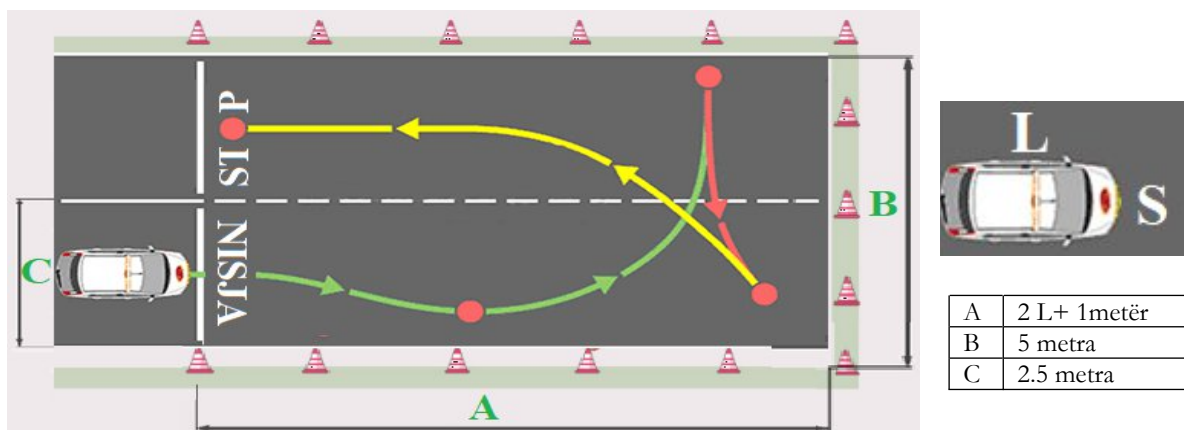
Një nga parregullsitë e mëposhtme përcakton rezultatin negativ të realizimit të ushtrimit:

- Prekja e dy ose më shumë koneve;
- Shmang kalimin e përcaktuar gjatë lëvizjes ose dalja nga itinerari;
- Lejon që motori të fiket dy ose më shumë herë;
- Kryer lëvizjen në të kundërt.
- Nuk e përfundon ushtrimin.

2. Kthimi i mjetit në sens të kundërt, duke përdorur marshet para dhe prapa;

Kandidati kthen mjetin në sens të kundërt përgjatë një trajektoreje të caktuar, në varësi të skemës, duke përdorur marshet para dhe prapa, e cila mund të realizohet në autodrom ose zonë të mbyllur.

Pajisjet e shënimit instalohen nga punonjësit e DRPTSH-së me rregulla të caktuara, sipas skemës së ushtrimit që do të realizohet. Distanca midis koneve duhet të jetë jo më shumë se 2 metra.

Realizimi i ushtrimit

- Afrohuni në vijën e fillimit të ushtrimit dhe ndaloni.
- Prisni komandën e fillimit të provës.
- Kthehuni brenda drejtkëndëshit të përshkruar duke përdorur një herë marshin e lëvizjes prapa.

- Afrohuni në vijën e fundit të ushtrimit, ndaloni.

- Ndaloni para vijës përfundimtare STOP të ushtrimit pa e shkelur atë.

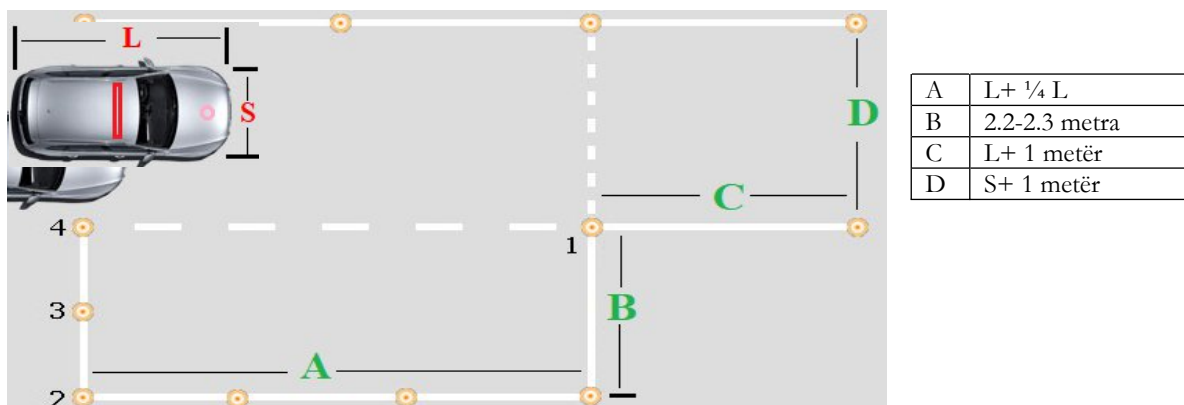
Një nga parregullsitë e mëposhtme përcakton rezultatin negativ të realizimit të ushtrimit:

- Prekja e dy ose më shumë koneve;
- Shmang kalimin e përcaktuar gjatë lëvizjes ose dalja nga itinerari;
- Lejon që motori të fiket dy ose më shumë herë;
- Nuk e përfundon ushtrimin e testit.

3. Parkimi i mjetit duke lënë hapësirë të nevojshme në paralel

Kandidati realizon manovrën e parkimit të mjetit në paralel, duke lënë hapësirën e nevojshme, e cila mund të realizohet në autodrom ose zonë të mbyllur.

Pajisjet e shënjitimit instalohen nga punonjësit e DRPTSH-së me rregulla të caktuara, sipas skemës së ushtrimit që do të realizohet. Distanca midis koneve duhet të jetë jo më shumë se 2 metra.

Realizimi i ushtrimit

- Afrohuni në vijën e fillimit të ushtrimit dhe ndaloni (vija e fillimit të ushtrimit është në figurën sipër konit numër 1).
- Filloni manovrën e parkimit duke përdorur marshin e lëvizjes prapa.
- Poziciononi automjetin brenda hapësirës së treguar.

- Parkoni mjetin duke lënë hapësirat e nevojshme.
- Lëvizni jashtë automjetit duke e vendosur atë në siguri.

Një nga parregullsitë e mëposhtme përcakton rezultatin negativ të realizimit të ushtrimit:

- Prekja e dy ose më shumë koneve;
- Shmang kalimin e përcaktuar gjatë lëvizjes ose dalja nga itinerari;
- Lejon që motori të fiket dy ose më shumë herë;
- Nuk e pozicionon korrektësisht brenda vijëzimeve të parkimit;
- Nuk e përfundon ushtrimin e testit.

III. Sjellja në trafik

Kandidati duhet të kryejë të gjitha veprimet e mëposhtme në situatë të trafikut normal, në siguri të plotë dhe duke marrë të gjitha masat e nevojshme, në:

1. Drejtimin e mjetit: pas parkimit; pas një ndalese në trafik; hyrjes në rrugë me përparësi;
 2. Drejtimin e mjetit në rrugë të drejtë gjatë këmbimit me mjete të tjera (duke përfshirë edhe këmbimin në hapësira të kufizuara);
 3. Drejtimin e mjetit në kthesa;
 4. Kryqëzime: afrimi dhe kalimi i kryqëzimeve në nivel dhe disnivel;
 5. Ndryshimin e drejtimit: kthimet majtas, djathtas dhe ndryshimi i korsive;
 6. Hyrje-daljet në autostrada ose rrugë të ngjashme me to (nëse ka): hyrja nëpërmjet korsisë së shpejtimit; dalja nëpërmjet korsisë së ngadalësimit;
 7. Parakalimi: parakalim i mjeteve të tjera (nëse është e mundur); drejtimin e mjetit përgjatë pengesave (p.sh. mjete të parkuara) dhe parakalimi nga mjete të tjera nëse është e përshtatshme);
 8. Rrugë me karakteristika të veçanta (nëse ka): rrethrotullime; kalimet në nivel; vendqëndrime tramvaj/autobus; vendkalimet për këmbësorë; lëvizja me mjet në rrugë të përpjetë/tatëpjetë në distanca të gjata;
 9. Marrjen e masave të nevojshme kur zbritet nga mjeti
- Kohëzgjatja e testit dhe distanca e përshkruar duhet të jenë të mjaftueshme për të provuar aftësitë drejtuese dhe të sjelljes, të listuara si më sipër. Në asnjë rast kohëzgjatja e provës nuk duhet të jetë më pak se 25 minuta.

Programi dhe prova e praktikës për lejedrejtimi të kategorisë “BE”, “B” me kodin 96

I. Përgatitja dhe kontrolli teknik i automjetit me qëllim sigurinë rrugore

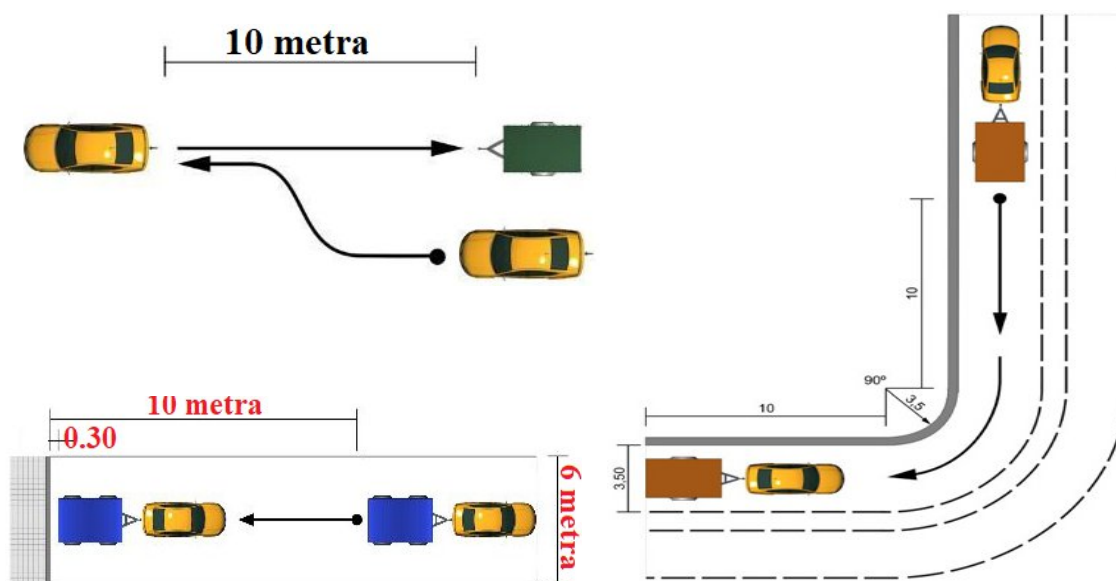
Kandidati duhet të tregojë se është i aftë për t’u përgatitur dhe për të drejtuar mjetin me siguri, duke kryer:

1. Rregullimin e ndenjësës për të marrë një pozicion ulur të rregullt;
2. Rregullimin e pasqyrave, rripave të sigurimit dhe mbështetëses së kokës, nëse ka;
3. Kontrollin e dyerve nëse janë të mbyllura;
4. Kontrollin e zakonshëm të gjendjes së gomave (kontroll vizual i thellësisë së prerjes së faqes shkelëse dhe presionit të fryrjes), sistemit të drejtimit (kontroll për lëvizje anormale, identifikimi i pajisjeve komanduese të vendosura në timon), sistemit të frenimit (identifikimi i komanduesve të frenave, kontrolli i sistemit të frenave për rrjedhje) të lëngjeve (p.sh. vaj motori, lëngu ftohës, lëngjet larëse), stopave, fenerëve, treguesve të drejtimit dhe borisë (aktivizimi).
5. Kontrollin e faktorëve të sigurisë që lidhen me ngarkimin e automjetit: trupi (karrociera e hapur e mbyllur), dyert, mbyllja e kabinës, vendosja e ngarkesës, sigurimi i ngarkesës;
6. Kontrollin e mekanizmit bashkues dhe të lidhjeve elektrike e të frenimit;

II. Manovra të veçanta për t’u testuar

1. Bashkimi dhe shkëputja ose shkëputja dhe ribashkimi i një rimorkio me mjetin e tij. Manovra duhet të përfshijë parkimin e mjetit pranë rimorkios (d.m.th. jo në rresht).
2. Kthimi prapa në një kthesë.

3. Parkim i sigurt për ngarkimin/shkarkim.

III. Sjellja në trafik

Kandidati duhet të kryejë të gjitha veprimet e mëposhtme në situatë të trafikut normal, në siguri të plotë dhe duke marrë të gjitha masat e nevojshme, në:

1. Drejtimin e mjetit: pas parkimit; pas një ndalese në trafik; hyrjes në rrugë me përparësi;
2. Drejtimin e mjetit në rrugë të drejtë gjatë këmbimit me mjete të tjera (duke përfshirë edhe këmbimin në hapësira të kufizuara);
3. Drejtimin e mjetit në kthesa;
4. Kryqëzime: afrimi dhe kalimi i kryqëzimeve në nivel dhe disnivel;
5. Ndryshimin e drejtimit: kthimet majtas dhe djathtas dhe ndryshimi i korsive;
6. Hyrje-daljet në autostrada ose rrugë të ngjashme me to (nëse ka): hyrja nëpërmjet korsisë së shpejtimit; dalja nëpërmjet korsisë së ngadalësimit;
7. Parakalim: parakalim i mjeteve të tjera (nëse është e mundur); drejtimin e mjetit përgjatë pengesave (p.sh. mjete të parkuara dhe parakalimi nga mjete të tjera nëse është e përshtatshme);
8. Rrugë me karakteristika të veçanta (nëse ka): rrethrotullime; kalimet në nivel; vendqëndrime tramvaj/autobus; vendkalimet për këmbësorë; lëvizja me mjet në rrugë të përpjetë/tatëpjetë në distanca të gjata;
9. Marrjen e masave të nevojshme kur zbritet nga mjeti.

Kohëzgjatja e testit dhe distanca e përshkruar duhet të jenë të mjaftueshme për të provuar aftësitë drejtuese dhe të sjelljes, të listuara si më sipër. Në asnjë rast kohëzgjatja e provës nuk duhet të jetë më pak se 25 minuta.

Programi dhe prova e praktikës për lejedrejtimi të kategorisë “C1” dhe “C”

I. Përgatitja dhe kontrolli teknik i mjetit me qëllim sigurinë rrugore

Kandidati duhet të tregojë se është i aftë për t'u përgatitur për të drejtuar me siguri, duke kryer:

1. Rregullimin e ndenjësës për të marrë një pozicion ulur të rregullt (pozicionin në distancën e duhur nga pedalet; pozicionin në distancën e duhur nga timoni; rregullimi i lartësisë së sediljes; rregullimi i këndit duhur të sediljes);
2. Rregullimin e pasqyrave, rripave të sigurimit dhe mbështetëses së kokës, nëse ka;
3. Kontrollin e zakonshëm mbi gjendjen e gomave (kontroll vizual i thellësisë së faqes shkelëse, presionit të fryrjes), timonit, frenave, stopave, fenerëve, sinjaleve dhe borisë;

4. Kontrollin e efektshmërisë së frenave dhe të sistemit të drejtimit, kontrollin e gjendjes së rrotave, dadëkëve, xhamave, dritareve dhe fshirësve, lëngjeve (p.sh. vaj motori, ujë antifriz, lëngjeve larëse), kontrolli i pajisjeve të kroskotit, përfshirë tahografin;

5. Kontrollin e presionit të ajrit, depozitave të ajrit dhe ndalimi i rrjedhjes;

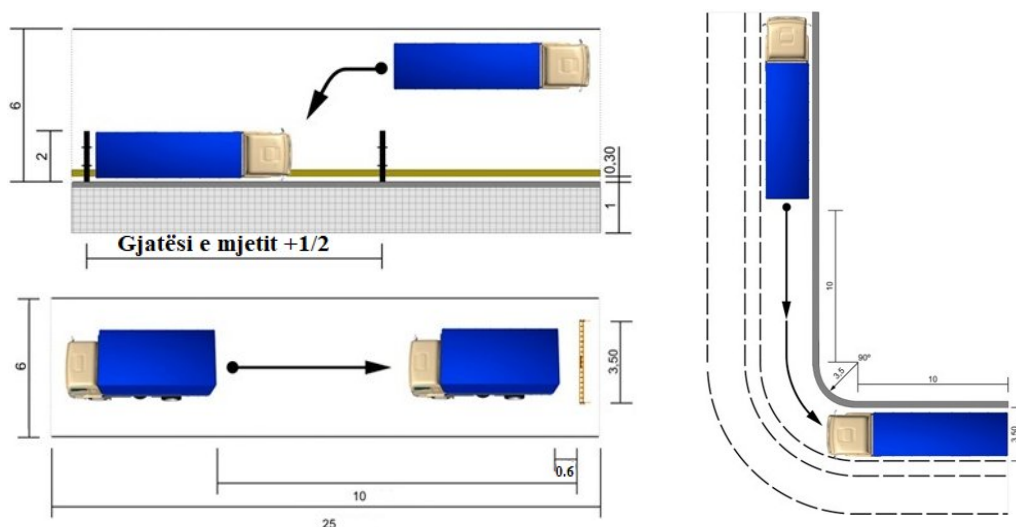
6. Kontrollin e faktorëve të sigurisë, që lidhen me ngarkimin e mjetit: mbulesa, mekanizmi i ngarkimit (nëse ka), mbyllje e kabinës (nëse ka), vendosja e ngarkesës, sigurimi i ngarkesës;

7. Leximin e një hartë rruge, planifikimin e itinerarit të lëvizjes, duke përfshirë përdorimin e sistemeve elektronike të navigimit (fakultative).

II. Manovra të veçanta që duhet të testohen

1. Kthimi prapa përgjatë një kthese;

2. Parkimi i sigurt për ngarkimin/shkarkimin në një rampë/platformë ose instalime të ngjashme.

III. Sjellja në trafik

Kandidati duhet të kryejë veprimet e mëposhtme, në situatat e trafikut normal, me siguri të plotë dhe duke marrë të gjitha masat e nevojshme, në:

1. Drejtimin e mjetit: pas parkimit, pas ndalimit në trafik, hyrja në rrugë me përparësi;

2. Drejtimin e mjetit në rrugë të drejtë gjatë këmbimit me mjete të tjera (duke përfshirë dhe këmbimin në hapësira të kufizuara);

3. Drejtimin e mjetit në kthesa;

4. Kryqëzime: afrimi dhe kalimi i kryqëzimeve në nivel dhe disnivel;

5. Ndryshimin e drejtimit: kthimet majtas, djathtas dhe ndryshimi i korsive;

6. Hyrje-daljet në autostrada ose rrugë të ngjashme me to (nëse ka): hyrja nëpërmjet korsisë së shpejtimit; dalja nëpërmjet korsisë së ngadalësimit;

7. Parakalim: parakalimi i mjeteve të tjera (nëse është e mundur), drejtim i mjetit përgjatë pengesave (p.sh. mjeteve të parkuara) dhe parakalimi nga mjete të tjera (nëse është e përshtatshme);

8. Rrugë me karakteristika të veçanta (nëse ka): rrethrotullime; kalimet në nivel; vendqëndrime tramvaj/autobus; vendkalimet për këmbësorë; lëvizja me mjet në rrugë të përpjetë/tatëpjetë në distanca të gjata;

9. Marrjen e masave të nevojshme kur zbritet nga mjeti;

10. Drejtim i sigurt i mjetit dhe drejtimi nga pikëpamja e energjisë

Drejtim i mjetit në mënyrë të tillë që të garantojë sigurinë dhe zvogëlimin e konsumit të karburantit e të ndotjes, gjatë ngadalësimit të shpejtësisë, gjatë lëvizjes në të përpjetë e tatëpjetë. Zgjedhja e duhur e marshit.

Kohëzgjatja e testit dhe distanca e përshkruar duhet të jenë të mjaftueshme për të provuar aftësitë drejtuese dhe të sjelljes, të listuara si më sipër. Në asnjë rast kohëzgjatja e provës nuk duhet të jetë më pak se 45 minuta.

Programi dhe prova e praktikës për lejedrejtimi të kategorisë “C1E” dhe “CE”

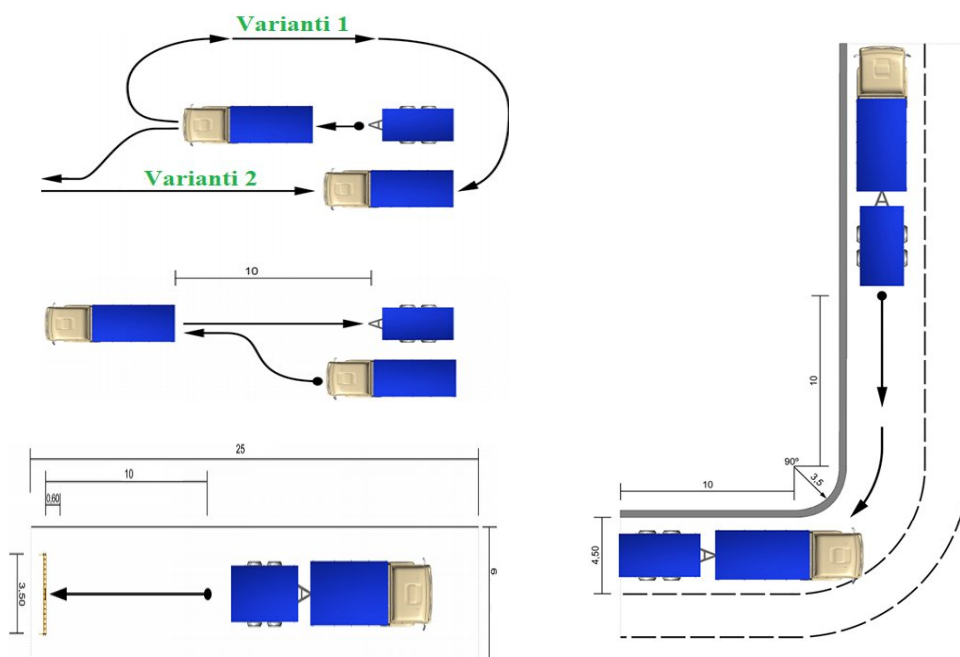
I. Përgatitja dhe kontrolli teknik i mjetit me qëllim sigurinë rrugore

Kandidati duhet të tregojë se është i aftë për t'u përgatitur për të drejtuar me siguri, duke kryer:

1. Rregullimin e ndenjës për të marrë një pozicion ulur të rregullt (pozicionin në distancën e duhur nga pedalet; pozicionin në distancën e duhur nga timoni; rregullimi i lartësisë së sediljes; rregullimi i këndit duhur të sediljes);
2. Rregullimin e pasqyrave, rripave të sigurimit dhe mbështetëses së kokës, nëse ka;
3. Kontrollin e zakonshëm mbi gjendjen e gomave kontrollin e zakonshëm mbi gjendjen e gomave (kontroll vizual i thellësisë së faqes shkelëse, presionit të fryrjes), timonit, frenave, stopave, fenerëve, sinjaleve dhe borisë;
4. Kontrollin e efektshmërisë së frenave dhe i sistemit të drejtimit, kontrollin e gjendjes së rrotave, dadiçekëve, xhamave, dritareve dhe fshirësve, lëngjeve (p.sh. vaj motori, ujë antifriz, lëngjeve larëse), kontrolli i pajisjeve të kroskotit, përfshirë tahografin;
5. Kontrollin e presionit të ajrit, depozitave të ajrit dhe ndalimi i rrjedhjes;
6. Kontrollin e faktorëve të sigurisë që lidhen me ngarkimin e mjetit: mbulesa, mekanizmi i ngarkimit (nëse ka), mbyllje e kabinës (nëse ka), vendosja e ngarkesës, sigurimi i ngarkesës;
7. Kontrollin e mekanizmit bashkues dhe të lidhjeve elektrike e të frenimit;
8. Leximin e një hartë rruge, planifikimin e itinerarit të lëvizjes, duke përfshirë përdorimin e sistemeve elektronike të navigimit (fakultative).

II. Manovrat e veçanta që duhet të testohen

1. Bashkimi dhe shpëputja, ose shpëputja dhe ribashkimi i një rimorkio me mjetin e tij. Manovra duhet të përfshijë parkimin e mjetit pranë rimorkios (jo në një rresht);
2. Kthimi prapa përgjatë një kthese;
3. Parkimi i sigurt për ngarkimin/shkarkimin në një rampë/platformë ose instalime të ngjashme.

III. Sjellja në trafik

Kandidati duhet të kryejë veprimet e mëposhtme, në situatat e trafikut normal, me siguri të plotë dhe duke marrë të gjitha masat e nevojshme, në:

1. Drejtimin e mjetit: pas parkimit, pas ndalimit në trafik, hyrja në rrugë me përparësi;
2. Drejtimin e mjetit në rrugë të drejtë gjatë këmbimit me mjete të tjera (duke përfshirë dhe këmbimin në hapësira të kufizuara);
3. Drejtimin e mjetit në kthesa;
4. Kryqëzime: afrimi dhe kalimi i kryqëzimeve në nivel dhe disnivel;
5. Ndryshimin e drejtimit: kthimet majtas, djathtas dhe ndryshimi i korsive;
6. Hyrje-daljet në autostrada ose rrugë të ngjashme me to (nëse ka): hyrja nëpërmjet korsisë së shpejtimit; dalja nëpërmjet korsisë së ngadalësimit;
7. Parakalim: parakalimi i mjeteve të tjera (nëse është e mundshme), drejtim i mjetit përgjatë pengesave (p.sh. mjeteve të parkuara) dhe parakalimi nga mjete të tjera (nëse është e përshtatshme);
8. Rrugë me karakteristika të veçanta (nëse ka): rrethrrrotullime; kalimet në nivel; vendqëndrime tramvaj/autobus; vendkalimet për këmbësorë; lëvizja me mjet në rrugë të përpjetë/tatëpjetë në distanca të gjata;
9. Marrjen e masave të nevojshme kur zbritet nga mjeti;
10. Drejtim i sigurt i mjetit dhe drejtimi nga pikëpamja e energjisë

Drejtim i mjetit, në mënyrë të tillë që të garantojë sigurinë dhe zvogëlimin e konsumit të karburantit e të ndotjes, gjatë ngadalësimit të shpejtësisë, gjatë lëvizjes në të përpjetë e tatëpjetë. Zgjedhja e duhur e marshit.

Kohëzgjatja e testit dhe distanca e përshkruar duhet të jenë të mjaftueshme për të provuar aftësitë drejtuese dhe të sjelljes, të listuara si më sipër. Në asnjë rast, kohëzgjatja e provës nuk duhet të jetë më pak se 40 minuta.

Programi dhe prova e praktikës për lejedrejtimi të kategorisë “D1” dhe “D”

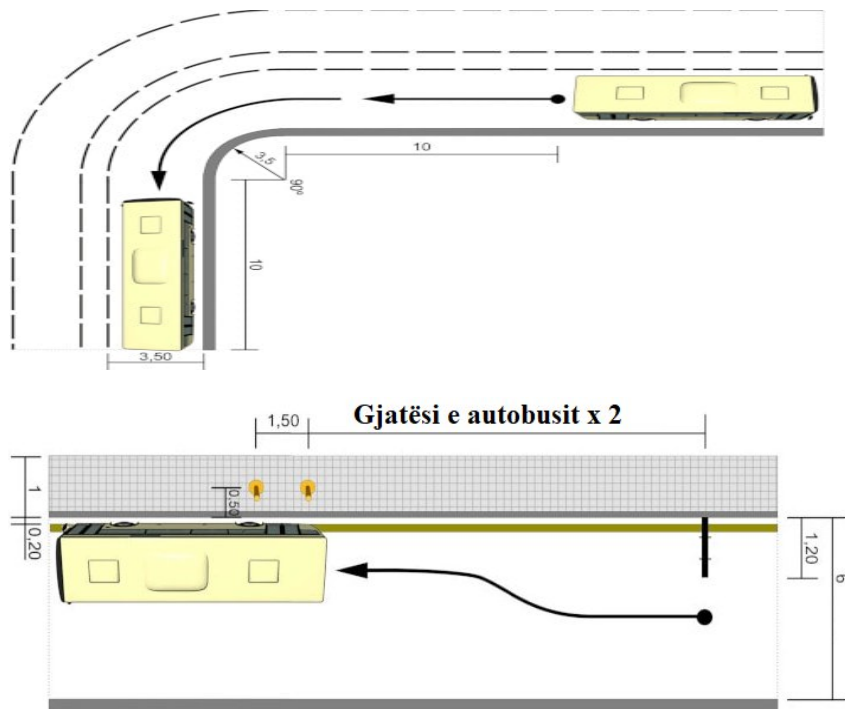
I. Përgatitja dhe kontrolli teknik i mjetit me qëllim sigurinë rrugore

Kandidati duhet të tregojë se është i aftë për t'u përgatitur për të drejtuar me siguri, duke kryer:

1. Rregullimin e ndenjësës për të marrë një pozicion ulur të rregullt (pozicionin në distancën e duhur nga pedalet; pozicionin në distancën e duhur nga timoni; rregullimi i lartësisë së sediljes; rregullimi i këndit duhur të sediljes);
2. Rregullimin e pasqyrave, rripave të sigurimit dhe mbështetëses së kokës, nëse ka;
3. Kontrollin e zakonshëm mbi gjendjen e gomave (kontroll vizual i thellësisë së faqes shkelëse, presionit të fryrjes), timonit, frenave, stopave, fenerëve, sinjaleve dhe borisë;
4. Kontrollin e efektshmërisë së frenave dhe sistemit të drejtimit; kontrollin e gjendjes së rrotave, dadiçekëve, xhamave, dritareve dhe fshirësve, lëngjeve (p.sh. vaj motori, ujë antifriz, lëngjeve larëse), kontrollin e pajisjeve duke përfshirë tahografin;
5. Kontrollin e presionit të ajrit, depozitave të ajrit dhe ndalimi i rrjedhjes;
6. Marrjen e masave të veçanta të sigurisë për mjetin, për kontrollin e mjetit, dyert e shërbimit, daljet e emergjencës, pajisjen e ndihmës së shpejtë, aparatet zjarrfikëse dhe pajisje të tjera të sigurisë;
7. Leximin e një hartë rruge, planifikimin e itinerarit të lëvizjes, duke përfshirë përdorimin e sistemeve elektronike të navigimit (fakultative).

II. Manovra të veçanta që duhet të testohen me qëllim sigurinë rrugore

1. Kthimi prapa përgjatë një kthese;
2. Qëndrimi për hipjen dhe zbritjen e pasagjerëve në autobus në mënyrë të sigurt.

III. Sjellja në trafik

Kandidati duhet të kryejë veprimet e mëposhtme, në situatat e trafikut normal, me siguri të plotë dhe duke marrë të gjitha masat e nevojshme, në:

1. Drejtimin e mjetit: pas parkimit, pas ndalimit në trafik, hyrja në rrugë me përparësi;
2. Drejtimin e mjetit në rrugë të drejtë gjatë këmbimit me mjete të tjera (duke përfshirë edhe këmbimin në hapësira të kufizuara);
3. Drejtimin e mjetit në kthesa;
4. Kryqëzime: afrimi dhe kalimi i kryqëzimeve në nivel dhe disnivel;
5. Ndryshimin e drejtimit: kthimet majtas, djathtas dhe ndryshimi i korsive;
6. Hyrje-daljet në autostrada ose rrugë të ngjashme me to (nëse ka): hyrja nëpërmjet korsisë së shpejtimit; dalja nëpërmjet korsisë së ngadalësimit;
7. Parakalim: parakalimi i mjeteve të tjera (nëse është e mundur), drejtimi i mjetit përgjatë pengesave (p.sh. mjeteve të parkuara) dhe parakalimi nga mjete të tjera (nëse është e përshtatshme);
8. Rrugë me karakteristika të veçanta (nëse ka): rrethrotullime, kalimet në nivel, vendqëndrime tramvaj/autobus, vendkalimet për këmbësorë, lëvizja me mjet në rrugë të përpjetë/tatëpjetë në distanca të gjata;
9. Marrjen e masave të nevojshme, kur zbritet nga mjeti;
10. Drejtim i sigurt i mjetit dhe drejtimi nga pikëpamja e energjisë.

Drejtim i mjetit, në mënyrë të tillë, që të garantojë sigurinë dhe zvogëlimin e konsumit të karburantit e të ndotjes, gjatë ngadalësimit të shpejtësisë, gjatë lëvizjes në të përpjetë e tatëpjetë. Zgjedhja e duhur e marshit.

Kohëzgjatja e testit dhe distanca e përshkruar duhet të jenë të mjaftueshme për të provuar aftësitë drejtuese dhe të sjelljes, të listuara si më sipër. Në asnjë rast kohëzgjatja e provës nuk duhet të jetë më pak se 40 minuta.

Programi dhe prova e praktikës për lejedrejtimi të kategorisë “D1E” dhe “DE”

I. Përgatitja dhe kontrolli teknik i mjetit me qëllim sigurinë rrugore

Kandidati duhet të tregojë se është i aftë për t'u përgatitur për të drejtuar me siguri, duke kryer:

1. Rregullimin e ndenjësës për të marrë një pozicion ulur të rregullt (pozicionin në distancën e duhur nga pedalet; pozicionin në distancën e duhur nga timoni; rregullimi i lartësisë së sediljes; rregullimi i këndit duhur të sediljes);
2. Rregullimin e pasqyrave, rripave të sigurimit dhe mbështetëses së kokës, nëse ka;

3. Kontrollin e zakonshëm mbi gjendjen e gomave (kontroll vizual i thellësisë së faqes shkelëse, presionit të fryrjes), timonit, frenave, stopave, fenerëve, sinjaleve dhe borisë;

4. Kontrollin e efektshmërisë së frenave dhe sistemit të drejtimit; kontrollin e gjendjes së rrotave, dadiçekëve, xhamave, dritareve dhe fshirësve, lëngjeve (p.sh. vaj motori, ujë antifriz, lëngjeve larëse), kontrollin e pajisjeve duke përfshirë tahografin;

5. Kontrollin e presionit të ajrit, depozitave të ajrit dhe ndalimi i rrjedhjes;

6. Marrjen e masave të veçanta të sigurisë për mjetin, për kontrollin e mjetit, dyert e shërbimit, daljet e emergjencës, pajisjen e ndihmës së shpejtë, aparatet zjarrfikëse dhe pajisje të tjera të sigurisë;

7. Kontrollin e mekanizmit bashkues të frenave dhe të lidhjeve elektrike;

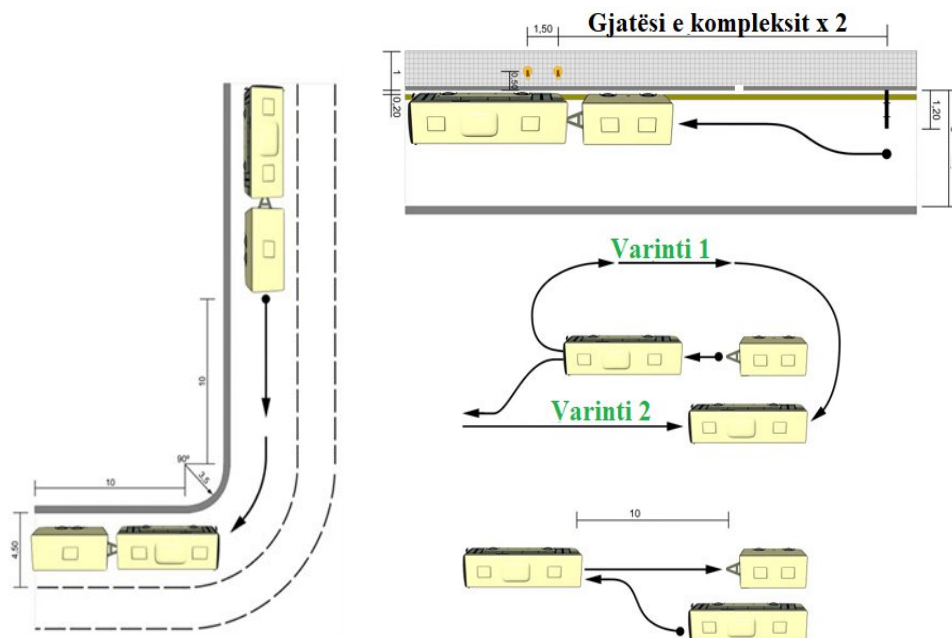
8. Leximin e një hartë rruge, planifikimin e itinerarit të lëvizjes, duke përfshirë përdorimin e sistemeve elektronike të navigimit (fakultative).

II. Manovrat e veçanta që duhet të testohen

1. Bashkimi dhe shkëputja, ose shkëputja dhe ribashkimi i një rimorkio me mjetin e tij. Manovra duhet të përfshijë parkimin e mjetit pranë rimorkios (jo në një rresht);

2. Kthimi prapa përgjatë një kthese;

3. Qëndrim për hipjen dhe zbritjen e pasagjerëve në autobus në mënyrë të sigurt.

III. Sjellja në trafik

Kandidati duhet të kryejë veprimet e mëposhtme, në situatat e trafikut normal, me siguri të plotë dhe duke marrë të gjitha masat e nevojshme, në:

1. Drejtimin e mjetit: pas parkimit, pas ndalimit në trafik, hyrja në rrugë me përparësi;

2. Drejtimin e mjetit në rrugë të drejtë gjatë këmbimit me mjete të tjera (duke përfshirë edhe këmbimin në hapësira të kufizuara);

3. Drejtimin e mjetit në kthesa;

4. Kryqëzime: afrimi dhe kalimi i kryqëzimeve në nivel dhe disnivel;

5. Ndryshimin e drejtimit: kthimet majtas, djathtas dhe ndryshimi i korsive;

6. Hyrje-daljet në autostrada ose rrugë të ngjashme me to (nëse ka): hyrja nëpërmjet korsisë së shpejtimit; dalja nëpërmjet korsisë së ngadalësimit;

7. Parakalim: parakalimi i mjeteve të tjera (nëse është e mundur), drejtimi i mjetit përgjatë pengesave (p.sh. mjeteve të parkuara) dhe parakalimi nga mjete të tjera (nëse është e përshtatshme);

8. Rrugë me karakteristika të veçanta (nëse ka): rrethrotullime, kalimet në nivel, vendqëndrime tramvaj/autobus, vendkalimet për këmbësorë, lëvizja me mjet në rrugë të përpjetë/tatëpjetë në distanca të gjata;

9. Marrjen e masave të nevojshme kur zbritet nga mjeti;

10. Drejtim i sigurt i mjetit dhe drejtimi nga pikëpamja e energjisë

Drejtim i mjetit në mënyrë të tillë që të garantojë sigurinë dhe zvogëlimin e konsumit të karburantit e të ndotjes, gjatë ngadalësimit të shpejtësisë, gjatë lëvizjes në të përpjetë e tatëpjetë. Zgjedhja e duhur e marshit.

Kohëzgjatja e testit dhe distanca e përshkruar duhet të jenë të mjaftueshme për të provuar aftësitë drejtuese dhe të sjelljes, të listuara si më sipër. Në asnjë rast kohëzgjatja e provës nuk duhet të jetë më pak se 40 minuta.

LIDHJA 5

PROGRAMI ORIENTUES PËR KUALIFIKIMIN E MËSUESVE TË TEORISË NË AUTOSHKOLLA

Mësuesit e teorisë së autoshkollave japin mësim për përgatitjen teorike të kandidatëve që kërkojnë të pajisen me lejedrejtimi dhe për përgatitjen teorike të personave që kërkojnë të pajisen me Certifikatë të Aftësisë Profesionale.

Programi teorik orientues për kualifikimin e mësuesve të teorisë në autoshkollë është sipas lidhjes 3 dhe nenit 28, pika 2 të këtij udhëzimi dhe ai i përgatitjes së personave që kërkojnë të pajisen me Certifikatë të Aftësisë Profesionale që është përcaktuar në udhëzimin përkatës.

PROGRAMI ORIENTUES PËR KUALIFIKIMIN E INSTRUKTORËVE TË PRAKTIKËS NË AUTOSHKOLLA

1. Njohuri të plota, sipas nenit 28, pika 2.

2. Njohuri të plota mbi standardet e sinjalizimit rrugor, si dhe përdorimi korrekt i tyre;

3. Njohuri të plota për zgjidhjen e situatave në kryqëzime;

4. Njohuri të plota mbi normat e sjelljes dhe aftësimi për zbatimin e tyre në praktikë;

5. Njohuri të përgjithshme për llojet e transportit dhe veçoritë e tyre.

Instruktorët e praktikës testohen, sipas kategorisë së lejedrejtimit që ata përgatisin kandidatë.

LIDHJA 6

PROGRAMI ORIENTUES PËR KUALIFIKIMIN E SPECIALISTËVE TË DPSHTRR-së

I. Legjislacioni rrugor

Kodi Rrugor me nënaktet ligjore në zbatim të tij.

II. Siguria rrugore

1. Njohuri për mjetin dhe pjesët përbërëse të tij duke u përqendruar në lidhjen 3.

2. Njohuri të plota sipas nenit 28, pika 2 e këtij udhëzimi.

III. Transporti dhe administrimi i tij

1. Njohje e përgjithshme për ato pjesë nga Kodi Penal dhe Kodi Civil, që trajtojnë problemet e qarkullimit dhe të transportit.

2. Njohuri mbi marrëveshjet kryesore ndërkombëtare në fushën e mjeteve motorike dhe të transportit me to, në veçanti ato në të cilat aderohet Shqipëria.

3. Njohja e plotë e ligjit nr. 8308, datë 18.3.1998, “Për transportet rrugore”, të ndryshuar, dhe aktet në zbatim të tij dhe, konkretisht:

- a) transporti i udhëtarëve, kombëtar dhe ai ndërkombëtar;
- b) transporti i mallrave, kombëtar dhe ai ndërkombëtar, llojet e tij;
- c) përgjegjësitë, detyrimet dhe të drejtat e drejtuesve të mjeteve, sipas llojit të transportit;
- d) dokumentacioni i nevojshëm sipas llojit të transportit kombëtar dhe ndërkombëtar.

4. Transporti i mallrave të rrezikshme, llojet dhe dokumentacioni i nevojshëm për këtë lloj transporti, rregullat kombëtare dhe ndërkombëtare.

5. Ngarkesa e mjetit, sipas llojit të mallit, sasisë, vendosjes, përmasave gabarite etj. dhe efektet e saj.

6. Përdorimi i hartave rrugore dhe treguesit përkatës.